Алатау

Қоғамдық-саяси газет / Общественно-политическая газета

Газет 2000 жылдан шыға бастады

№ 14 (1121)

07.04.2023

alatau_offset@mail.ru
alatau.aqparat
alatau_gazeti

ҚОҒАМ ҮНІ

ГЕНЕРАЛ ҚАШЫП КЕТТІ

СҮТТЕН АҚ, СУДАН ТАЗАМЫН ДЕГЕН ГЕНЕРАЛДЫҢ ШЕТЕЛГЕ ҚАШҚАНЫ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ ЖЕЛІНІ ЖАРДЫ. АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ ПОЛИЦИЯ ДЕПАРТАМЕНТІНІҢ БҰРЫНҒЫ БАСТЫҒЫ ГЕНЕРАЛ-МАЙОР СЕРІК КҮДЕБАЕВ СОТ ПРОЦЕСІ КЕЗІНДЕ ЕШҚАЙДА КЕТПЕУ ТУРАЛЫ КЕЛІСІМГЕ ҚОЛ ҚОЙҒАН.

Қаңтар оқиғасына байланысты жауапқа тартылып жатқан генералдың ісін Талдықорған қалалық сотының судьясы Үмбетай Абилла қарап жатқанды. Қылмыстық іс аяқталуға жақындағанда прокурор соттан Серік Күдебаевты тоғыз жылға бас бостандығынан айыруды сұраған. Сот процесінен кейін ауырдым деп ауруханаға жатып алған күдікті сотқа үкім жариялау алдындағы соңғы сөзін айтуға тиіс болған. Алайда Күдебаевтың қорғаушылары оның ауруханаға түскені туралы анықтама берген. Осыған байланысты сот отырыстары кейінге қалдырылып отырды. Денсаулығында кінәрат барын айтып емделіп жатқан генерал С.Күдебаевқа қатысты ешқайда кетпеу және тиісті мінез-құлық туралы қолхат түріндегі бұлтартпау шарасы қолданылған болатын. Дегенмен бас бостандығынан айырылатынын сезген күдікті генерал үш мәрте сотқа келуден бас тартқаннан кейін оны сот мәжбүрлі түрде сотқа әкелуді рәсімдеп, оны ішкі істер органдарына орындауға жіберген.

– Бүгінде құқық қорғау органдарынан жасырынып үлгерген күдікті генерал Қырғызстан арқылы өзге мемлекетке кеткені жайлы түрлі ақпараттар тарауда. Күдікті «Маңғыт аузыңа саңғыт» деп қарғаның ірімшігін алдап жеген түлкідей елден қашып кеткендіктен соттың 2023 жылғы 30 наурызда ҚПК-нің 157 және 355-баптарына сәйкес С.Күдебаевты 3 сәуірге сағат 10:00-ге дейін сот залына жеткізу туралы қаулысы орындалмай қалды. Прокурордың өтініш хаты негізінде сотталушының басқа елдерге одан әрі көшуін болдырмау және оның орналасқан жерін анықтау мақсатында судья сотталушы С.Күдебаевқа халықаралық іздестіру жариялау және бұлтартпау шарасын «қамауда ұстауға» өзгерту туралы қаулы шығарды. Бүгінгі күні ҚПК-нің 324-бабына сәйкес іздестіру жариялануына байланысты іс тоқтатылды. Іздестіруді қадағалауды жүзеге асыру үшін қылмыстық іс Жетісу облысының прокуратурасына жіберілді, – дейді Талдықорған қалалық сотының баспасөз қызметі.

Генералдың қайда қашқаны туралы Қырғыз Республикасының шекара қызметі «Qaz365.kz» Күдебаев 23-наурыз күні Бішкек қаласындағы «Манас» халықаралық әуежайынан Түркияның Ыстамбұл қаласына ұшып кеткені жайлы ақпарат таратты. Енді қашқын генерал С. Күдебаевтың соңына құрық алып түскен құзырлы орган өкілдері оны елге қайтара алама, жоқ па ол алдағы күндердің еншісінде.

Елден қашып кеткен генералға қатысты ҰҚК маңызды мәлімдеме жасады. Dalanews.kz. сайтының ресми мәліметтеріне сүйенсек Алматы облыстық полиция департаментінің бұрынғы басшысы Серік Күдебаев Қазақстанның шекарасынан ресми жұмыс істеп тұрған бекеттер арқылы өтпеген. Бүгінгі күні шекаралас мемлекеттердің шекара өкілдері бірлесе отырып, іздеу-тексеру жұмыстары жүргізілуде.

Жетісудағы қаңтар оқиғасына тікелей жауапты болған генералды қызметтес әріптестері сотта қызғыштай қорғап, оны адал, қаңтар оқиғасында қызметте болды, тіпті басы жарылып таяқта жеді деген еді. Енді сөзін сөйлеген қызметтестері С. Күдебаев жайлы не айтар екен. Ары таза болса генерал Серік Күдебаев жаланың құрбаны болдым деп, ақиқат үшін күресер еді ғой. Қашқанына қарағанда қаңтар оқиғасында жәбірленушілерге үтік басып, ұрып соғып, қару қолданғаны рас па дейміз. Әйтпегенде жауап беруге келгенде жалт бұрылып қи тастаған жабағыдай қашып кетпес еді.

Айтақын МҰХАМАДИ

ҚОҒАМНЫҢ ҚОЛДАУЫ ҚАЖЕТ

Бала зорлау қылмысы бойынша Қазақстан ТМД елдерінде көш бастап тұр. Халықаралық рейтингке көз жүгіртсек 120 мемлекеттің ішінде 46-шы орынға дейін көтеріліпті. Қазақстанды айтпағанда өзіміздің Жетісу жеріндегі 6 мен 17 жас аралығындағы ұрпақтың зорлық-зомбылыққа ұшырауына қатысты тіркелген деректер жан түршіктіреді. Жетісу облыстық полиция департаменті баспасөз қызметінің бас маманы Әлия Жұмаділованың айтуынша зорлық-зомбылыққа ұшырайтындардың дені 15-17 жас аралығындағы өрендер екен.

– Өткен жылы облысымызда жасөспірімдерге көрсетілген зорлық-зомбылықтың 7 фактісі тіркелген болатын. Биылғы сандар былтырғымен салыстырғанда әлдеқайда артып отыр. Жыл басынан бері тек үш айдың өзінде 9 факт тіркелді. Олардың барлығы ашылып, Қазақстан Республикасы қылмыстық кодексінің 120-шы бабына сәйкес іс қозғалып, сотқа дейінгі тергеу амалдары жүргізілуде. Оның ішіндегі 5 жағдай кәмелетке толмаған балалар бойынша тіркелген, – дейді Әлия Жұмаділова.

Бұл түйіннің шешімін қайтсек шешеміз деп жүрген уақытта өңірде тағы бір жаға ұстатар жағдай орын алды. Небәрі 8-сынып оқитын қаракөз қазақ қыздарын жезөкшелікпен айналысуға мәжбүрлеген жеңгетай ұсталған. Екі күн бұрын ғана барлық ғаламтор желілерін шулатқан бұл жағдай Жетісу облысында тіркелді. Ұйымдасқан қылмысқа қарсы күрес департаментінің бастығы Қанат Нұрмағамбетов жағдайға байланысты жауап берген болатын. Оның айтуынша қазіргі кезде кәмелетке толмаған екі қызды жезөкшелікпен айналысуға мәжбүрлеп, жеңгетайлық жасаған 30 жастағы әйелге қылмыстық кодекстің екі бірдей бабы бойынша іс қозғалған.

Әлі кәмелеттік жасқа толмаған екі жеткіншек 9 ай бойы бұл жағдай туралы ешкімге тіс жармаған. Себебі қорықтық дейді.

Осындай жағдайға ұшыраған бірнеше балаға көмек көрсеткен «Жастарға қызмет көрсету» орталығының психолог маманы Салтанат Жұмабаева мұндай жағдайлардың алдын алу үшін ең алдымен мәселенің жай-жапсарын жасырмау керектігін айтады. «Жағдайды жоққа шығармай, оның ауыр қылмыс екенін балаға ерте кезден түсіндіріп, ашық айта бастау керек Егер ата-аналар балаларының өміріне, олардың эмоциялары мен сезімдеріне көбірек көңіл бөлсе, жасөспірімдерге еркінен тыс зорлық-зомбылық көрсету аз болатыны сөзсіз», – дейді ол.

Бұл жағдайды жақсарту үшін жалғыз заңның аздық ететіні сөзсіз, оған қоғамның да қолдауы қажет. Сол себепті үнсіз қалмайық!

Айдана МОЛДАЛІМ

АНДАТПА

СОЦПОСОБИЕ 3-стр.

ВЫРОС РАЗМЕР ПОСОБИЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ С ИНВАЛИДНОСТЬЮ

МЕЗГІЛ МӘСЕЛЕСІ 4-5 бет

ЗАҢСЫЗ ПӘТЕР САТҚАН ШЕНДІЛЕР ҮЙ ҚАМАҚТА ОТЫР

ӘҢГІМЕ 8-9 бет

ОЯНЫП ӨШКЕН ҮМІТ

БАЙҚАУ – ФЕСТИВАЛЬ 13-бет

ҚАЗАҚ САХНАСЫНЫҢ САҢЛАҒЫ

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

САУАЛ – БІЗДЕН, ЖАУАП – СІЗДЕН

ЭЛЕКТР ТОҒЫ – ҚАУІПТІҢ КӨЗІ

Талдықорған қаласындағы Терешкова қиылысына қарама-қарсы Шахворостов – Чкалова көшесінің бойында трансформатордан үйлерге қарай тартылған күштік кабельдің үзілу қаупі бар. Бұл мәселе бойынша кімге жүгінерін білмейтіндігін айтқан тұрғындар редакциямызға хабарласқан еді.

«Тиісті шара қолданылмаса, балалар алаңы арқылы трансформаторға өтетін күштік кабель ерте ме, кеш пе үзіліп, біреуге зияны тие ме деп қорқамыз. Қураған ағаш та осы кабельге ұсталып тұр. Жанынан өту қауіпті. Ал балалар осы маңайда күнде ойнайды», – дейді тұрғындар.

Тұрғындардың жанайқайына қатысты ТҚ ЭЖА басшысы А.Д.Чильменбетов былай дейді.

– Шахворостов және Чкалов көшелерінің қиылысында орналасқан 0,4 кВ кабельге қатысты: бұл 0,4 кВ кабель ЖК «Валишанова» теңгерімінде, «Бамбино» балабақшасы мен СТО-ны қуаттандыратын кабель. Талдықорған ЭЖА «ТАТЭК» АҚ осы ақауды жою туралы ЖК «Валишанова» - ға хабарлама берді. Орын алған келеңсіздіктер түзелетін болады.

КӨГІЛДІР ОТЫН

ГАЗДАНДЫРУ БОЙЫНША ЖҮЙЕЛІ ЖҰМЫСТАР ЖҮРГІЗІЛУДЕ

Ескелді ауданында газдандыру жұмыстары барынша жүргізілуде. Өткен жылдың соңында 4 елді мекеннің 2115 абоненті газға қосылса, биылғы жылдың соңына дейін 6500-ден астам абонент көгілдір отынға қосылмақ. Бұл туралы Ескелді ауданының әкімі Елдос Ахметов өңірлік коммуникациялар алаңында өткен баспасөз мәслихатында айтты.

«*Ескелді ауданында 33 елді мекен бар. Оның 28-ін 2026 жылға дейін газбен қамтамасыз ету жоспарлануда. Бүгінде 4 ауылға тартылды, сондай-ақ, 6 ауылға тартылып жатыр. Атап айтсақ, Алдабергенов, Бақтыбай, Көкжазық, М. Байысов және Қаратал, Теректі ауылдары*», – дейді спикер.

Бір абонентке газға қосылу бағасы 1 метр үшін 5200 теңге. Газ қазандығын орнату үйдің ауданына байланысты, 450-ден 650 мың теңгеге дейін. «Жетісу-ГазСервис» МКК арқылы 10 айға бөліп төлеуге болады. Жеке тұлғалар үшін көгілдір отынның орташа бағасы 32,96, заңды тұлғалар үшін – 33,3 теңге.

Аудан әкімнің сөзінше, 2021 жылы Қарабұлақ, Өрқұсақ және Екпінді ауылдарын газдандыру толығымен аяқталды. Жүргізілген жұмыстардың арқасында 16 мыңнан астам адам газға қол жеткізе алады. Сырымбет ауылында нысан аяқталған жоқ. Мұндағы газдандыру деңгейі 7,4 пайызды құрады. Ал Бақтыбай ауылы бойынша газдандыру жұмысы 2021 жылы басталды. Екі жыл ішінде газ құбыры және газ тарату желілерін жүргізуге 800 млн. теңге игерілді. Нысанды биылғы жылдың 30 маусымына дейін пайдалануға беру жоспарлануда. Газ тарату желілерінің ұзындығы 90 км, бүгінде 80 шақырымы аяқталды. Алдабергенов ауылына келесек, «Газ Строй Компани» ЖШС-мен 789,2 млн теңгеге шарт жасалды. 2021-2022 жылдары 466,3 млн теңге игерілді. Нысанды осы жылдың 30 маусымына дейін тапсыру жоспарлануда.

«2022 жылы Ескелді ауданындағы 4 елді мекенді газдандыруға республикалық бюджеттен 1,706 млрд теңге бөлінді. Құрылыс жұмыстары жалғасуда», – дейді Елдос Тұрсынбайұлы.

«АЛАТАУ – АҚПАРАТ»

БІЛІМ

БАЛАЛАРДЫ БІРІНШІ СЫНЫПҚА ТІРКЕУ 1 СӘУІРДЕ БАСТАЛЫП, 1 ТАМЫЗҒА ДЕЙІН ЖАЛҒАСАДЫ. ӨТІНІМДІ EGOV.KZ ПОРТАЛЫ АРҚЫЛЫ ОНЛАЙН БЕРУГЕ БОЛАДЫ. АТА-АНАЛАРДЫҢ ӨТІНІШІ БОЙЫНША ҚҰЖАТТАРДЫ ДӘСТҮРЛІ ҚАҒАЗ ТҮРІНДЕ ДЕ ӨТКІЗУГЕ РҰҚСАТ БЕРІЛЕДІ.

БІРІНШІ СЫНЫПҚА ТІРКЕУ БАСТАЛДЫ

Сәуір айының бірінші аптасында Жетісу облысы бойынша 1-сыныпқа қабылдау туралы 352 өтініш келіп түсті. Оның 278-і облыс орталығы Талдықорған қаласының тұрғындарынан келген. Жетісу облысының білім басқармасы орта білім беруді дамыту, қорғаншылық және қамқоршылық, тәрбие жұмысы бөлімінің басшысы Роза Тұрғанбаеваның қатысуымен өңірлік коммуникациялар алаңында 1 сыныпқа қабылдауға байланысты баспасөз мәслихаты өтті.

Спикердің айтуынша Жетісу облысы бойынша құжаттарды қабылдау https://e-zhetysu.kz/ электрондық қызмет көрсету порталы арқылы жүзеге асырылады. *«Ата-аналардың құжаттарды электронды қызмет көрсету порталы арқылы өткізу үшін облыстың барлық білім беру мекемелерінде интернет желісі қосылған, өзіне-өзі қызмет көрсету орны ұйымдастырылған. Бұл жерде электронды цифрлық кілт алуға, құжаттарды порталға енгізуге білім беру мекемелері тарапынан практикалық көмек көрсетіледі»,* – дейді бөлім басшысы.

Баланың ата-анасы немесе өзге де заңды өкілдері (бос орын болған жағдайда) оқыту үшін кез келген білім беру ұйымдарын таңдауға құқығы бар. Қалалық жерлерде мектепке ең алдымен тұрғылықты мекенжайы бойынша қабылданады, егер бос орын болған жағдайда ата-ана білім беру мекемесін таңдай алады.

Баланы жалпы білім беретін мектептерге қабылдауда емтихан немесе тестілеу өткізілмейді, ал гимназия мен лицейлерге қабылдау конкурстық негізде жүзеге асырылады.

«*Жалпы білім беретін мектепке қабылдау үшін 4 құжат жинау қажет. Бұл өтініш туу туралы куәліктің көшірмесі, баланың денсаулығы туралы құжаттар және 3х4 см өлшемді 2 фотосурет*», – дейді Роза Максимқызы.

Айта кетейік, Жетісу облысы бойынша 339 жалпы білім беретін метепте 2022-2023 оқу жылында 128 758 білім алды. Оның ішінде, өткен оқу жылында 1-сыныпқа 13 758 бала қабылданды. Ал 2023-2024 оқу жылында 1-сыныпқа 14 мыңға жуық баланы қабылдау жоспарлануда.

ӨЗ ТІЛШІМІЗ

«БАТЫЛ ТОЙТАРЫС – 2023»

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНДА

ведомствоаралық «Бекет» әскери оқу-жаттығуының белсенді кезеңі өтеді

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың күштік құрылымдарды тиімді үйлестіруді қамтамасыз ету, олардың жедел және әскеритехникалық үйлесімділігін жолға қою, сондай-ақ ведомствоаралық үйлесімділікті нығайту жөніндегі тапсырмаларын орындау аясында елімізде «Батыл Тойтарыс – 2023» оқу-жаттығуы өтеді.

5 сәуірде Жетісу облысында «Көктал» оқу полигонында «Батыл Тойтарыс» стратегиялық командалық-штабтық оқу-жаттығуының бірінші кезеңі шеңберінде ведомствоаралық «Бекет» оқу-жаттығуы және ҚР Қарулы күштері Десанттық-шабуылдау әскерлері бөлімшелерімен тактикалық оқу-жаттығудың белсенді кезеңі өтеді.

Оқу-жаттығу барысында Десанттық-шабуылдау әскерлері, ҰҚК Шекара қызметі, Төтенше жағдайлар министрлігі және Ұлттық ұланның бөлімшелерімен бірлесе отырып таулы жағдайларда және елдімекенде ұрыс жүргізу іс-қимылдарын пысықтап, әр түрлі әдіспен десанттауды орындайды.

Қазіргі заманғы әскери қақтығыстардың тәжірибесін ескере отырып, түрлі ведомстволық топтарды қолдануды ұйымдастыруда жаңа тәсілдер сынақтан өткізілетін болады.

Оқу-жаттығуға 2500-ден астам әскери қызметші және 900-ге жуық қару мен әскери техника бірлігі, соның ішінде армиялық, әскери-көліктік, майдан авиациясы және ұшқышсыз ұшу апараттары қатысады.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

СПЕЦИАЛЬНЫЕ НАЛОГОВЫЕ РЕЖИМЫ

РАЗЪЯСНЕНИЯ КОМИТЕТА ГОСДОХОДОВ

В КОМИТЕТЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ДОХОДОВ РАЗЪЯСНИЛИ, КАКИЕ НОРМЫ ПО ПРИМЕНЕНИЮ СПЕЦИАЛЬНЫХ НАЛОГОВЫХ РЕЖИМОВ ВСТУПИЛИ В СИЛУ В НАЛОГОВОМ КОДЕКСЕ, СООБЩАЕТ КОРРЕСПОНДЕНТ ЦЕНТРА ДЕЛОВОЙ ИНФОРМАЦИИ KAPITAL.KZ СО ССЫЛКОЙ НА ПРЕСС-СЛУЖБУ КГД.

С 1 января 2023 года вступила в силу норма по видам деятельности, не разрешенных для применении СНР. Теперь ограничение по применению СНР для субъектов малого бизнеса распространяется и на налогоплательщиков, осуществляющих маркетинговые услуги. В соответствии с Налоговым кодексом маркетинговые услуги — это услуги, связанные с исследованием, анализом, планированием и прогнозированием в сфере производства и обращения товаров, работ, услуг в целях определения мер по созданию лучших экономических условий производства и обращения товаров, работ, услуг, включая характеристику товаров, работ, услуг, выработку ценовой стратегии и стратегии рекламы. Таким образом, налогоплательщики, оказывающие такие услуги, не вправе применять СНР для субъектов малого бизнеса.

Кто не праве применять СНР для субъектов малого бизнеса с 1 января 2023 года при сдаче в аренду и субаренду торговых объектов?

С 1 января 2023 года не вправе применять СНР для субъектов малого бизнеса (патент, с использованием специального мобильного приложения, упрощенную декларацию, с использованием фиксированного вычета) налогоплательщики, осуществляющие деятельность: по сдаче в аренду и эксплуатации торгового рынка (ОКЭД 68 203 Аренда и эксплуатация торгового рынка); сдаче в субаренду торговых объектов (торговые рынки, стационарные торговые объекты) 1, 2, 3 категории, а также находящихся на их территории торговых мест, торговых объектов и объектов общественного питания.

«Если вы собственник помещения и сдаете в аренду любое помещение, кроме торгового рынка, данные ограничения вас не касаются. Основные ограничения относятся к дальнейшей субаренде помещений. Что такое торговые объекты 1, 2, 3 категории? Это все торговые помещения с торговой площадью свыше 500 квадратных метров, а также соответствующие остальным условиям, установленным пунктом 2 статьи 10 Закона Республики Казахстан “О регулировании торговой деятельности”, — пояснили в КГД.

Торговая площадь — это площадь торгового объекта, занятая специальным оборудованием, предназначенная для выкладки, демонстрации товаров, обслуживания покупателей и проведения денежных расчетов с покупателями при продаже товаров, прохода покупателей.

«Таким образом, если вы сдаете в субаренду такие помещения или его части, то вы не имеете права на применение СНР для субъектов малого бизнеса. Предпринимателей, осуществляющих деятельность на территории таких объектов (за исключением сдачи в субаренду), данные ограничения не касаются», — отметили в комитете.

С 1 января 2023 года не вправе применять СНР для субъектов малого бизнеса лица, осуществляющие деятельность двух и более налогоплательщиков в сфере предоставления гостиничных услуг на территории одной гостиницы или отдельно стоящего нежилого здания, в которых оказываются такие услуги.

Кроме того, в специальном мобильном приложении в качестве документа, подтверждающего факт осуществления расчетов между ИП, применяющим СНР с использованием этого приложения или на основе упрощенной декларации, не являющимся плательщиком налога на добавленную стоимость, и покупателем (клиентом), получателем работ, услуг, формируется чек специального мобильного приложения. Дополнена информация, которая содержится в чеке по реализуемой категории товара. Введено уточнение, что под категорией товара понимается группа товаров, объединенных по функциональному назначению.

Также дополнено, что ИП, применяющие СНР на основе упрощенной декларации, вправе уполномочить банк второго уровня или организацию, осуществляющую отдельные виды банковских операций, оператора электронных площадок при использовании их мобильного приложения формировать чеки специального мобильного приложения. ИП, применяющими СНР на основе упрощенной декларации, через специальное мобильное приложение могут формировать и выдавать чеки.

СОЦПОСОБИЕ

ВЫРОС РАЗМЕР ПОСОБИЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ С ИНВАЛИДНОСТЬЮ

Размеры государственных социальных пособий по инвалидности и по случаю потери кормильца с 1 января 2023 года повышены на 8,5 процента в связи с увеличением размера прожиточного минимума, передаёт BaigeNews.kz со ссылкой на пресс-службу МТСЗН РК..

К примеру, с 1 января 2023 года размеры ГСП по инвалидности от общего заболевания составляют для 1 группы 77 889 тенге, 2 группы — 62 068 тенге, 3 группы — 42 190 тенге.

Отметим, порядка 90,3 миллиарда тенге выплачено казахстанцам в виде пособий и соцвыплат по инвалидности и потере кормильца.

С начала года на выплату государственных социальных пособий по инвалидности и по случаю потери кормильца из республиканского бюджета было направлено 80,4 миллиарда тенге. Дополнительно к этому из Государственного фонда социального страхования осуществлены социальные выплаты по утрате трудоспособности и по потере кормильца на сумму порядка 9,9 миллиарда тенге..

По состоянию на 1 марта 2023 года численность получателей ГСП по инвалидности составляет порядка 532,3 тысячи человек, по случаю потери кормильца — порядка 192,7 тысячи человек.

«Размеры государственных социальных пособий по инвалидности зависят от группы и причины инвалидности, а также от величины прожиточного минимума, устанавливаемого законом “О республиканском бюджете” на соответствующий финансовый год. Размеры государственных социальных пособий по случаю потери кормильца зависят от количества иждивенцев умершего (погибшего) кормильца, причины смерти и от величины прожиточного минимума», — говорится в сообщении.

Кроме того, участникам системы обязательного социального страхования в случае наступления социальных рисков осуществляются соцвыплаты из Государственного фонда социального страхования. Так, по итогам двух месяцев т.г. социальную выплату по утрате трудоспособности получили 86,5 тысячи человек, а социальную выплату по потере кормильца — порядка 57 тысячи семей..

Размеры выплат индивидуальны и зависят от: среднемесячного дохода, с которого производились социальные отчисления в ГФСС за последние два года, коэффициентов утраты трудоспособности, количества иждивенцев, стажа участия в системе обязательного социального страхования и замещения дохода.

Эти выплаты осуществляются дополнительно к аналогичным пособиям, выплачиваемым из республиканского бюджета, их размеры с 1 января 2023 года по решению правительства также были повышены на 8,5 процента.

На сегодняшний день средний размер социальных выплат по утрате трудоспособности составляет 33 211 тенге, по потере кормильца — 34 355 тенге.

МВД

ПРЕДЛАГАЕТ УЖЕСТОЧИТЬ НАКАЗАНИЕ...

МВД ПРЕДЛАГАЕТ УЖЕСТОЧИТЬ НАКАЗАНИЕ ЗА ПРИЗЫВЫ К МАССОВЫМ БЕСПОРЯДКАМ И БЫТОВЫЕ ПРЕСТУПЛЕНИЯ.

©Фото Бауыржан Жусебаев

Министр внутренних дел Марат Ахметжанов рассказал о том, как в стране планируют ужесточить наказание за призывы к массовым беспорядкам и бытовые преступления, передаёт BaigeNews.kz.

«Это позволит повысить уровень защиты конституционных прав граждан и эффективно использовать время и трудовые ресурсы. Ужесточаются санкции за призыв к массовым беспорядкам, в том числе с использованием телекоммуникационной сети, хулиганство, совершённое в составе преступной группы и совершённое убийство и бандитизм и в составе преступной группировки с особым цинизмом. Для таких преступлений исключается возможность досрочного освобождения», - сообщил министр на чтении проекта закона «О внесении изменений и дополнений в Уголовный, Уголовно-процессуальный и Уголовно-исполнительный кодексы Республики Казахстан по вопросам прав человека в области уголовного правосудия, исполнения наказания и предупреждения пыток и жестокого обращения».

В составы правонарушений, совершаемых в семейно-бытовой сфере, а именно причинения тяжкого вреда здоровью и средней тяжести вводятся квалифицирующие признаки — «совершение деяния в отношении лица, находящегося в материальной или иной зависимости от виновного». Тем самым усиливается степень тяжести преступления.

Министр пояснил, что в настоящее время осуждённым в тюрьме могут отложить наказание по решению суда, если человек заболевает или находится в тяжёлом состоянии. Таким образом, он получает лечение в гражданском медицинском учреждении. Когда он выздоравливает, то возвращается в колонию. Теперь в МВД предлагают использовать эту возможность ещё при назначении наказания.

ОБРАЗОВАНИЕ

УЧИТЕЛЯМ ЗАПРЕТИЛИ ВЫГОНЯТЬ ШКОЛЬНИКОВ С УРОКОВ

ПРАВИЛА ДЛЯ ШКОЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ РАСШИРЕНЫ В НОВОМ ПРИКАЗЕ МИНИСТРА ПРОСВЕЩЕНИЯ РК, ПЕРЕДАЕТ ИА «NEWTIMES.KZ» СО ССЫЛКОЙ НА МИА «КАЗИНФОРМ».

Типовые правила школьных учреждений Казахстана дополнены пунктами о возложении ответственности педагогов и родителей за безопасность жизни и здоровье детей. Также согласно новым правилам, теперь учитель не вправе выгнать ребенка из школы за проступок, пока не придут родители. Соответствующий приказ министра просвещения РК размещен на сайте «Открытые НПА».

«При совершении обучающимся проступков, нарушений требований правил внутреннего распорядка школы не допускается его отстранение от уроков, а также выдворение из организации образования без сопровождения родителей или иных законных представителей. Организация образования уведомляет родителей или иных законных представителей о произошедшем случае с их приглашением в организацию образования при необходимости, принимают соответствующие меры», - говорится в документе.

Что касается ответственности за детей, то во время нахождения обучающихся вне организации образования за жизнь и безопасность обучающихся ответственность несут родители или иные законные представители. Во время учебы в организации образования и учебно-воспитательных мероприятий, проводимых за пределами организации образования, ответственность за жизнь и безопасность обучающихся возлагается на педагогов в соответствии с приказом руководителя организации образования.

В документе также говорится, что на уроках учениками и педагогами мобильные средства связи не используются, за исключением случаев необходимости их применения по решению учителя.

Настоящий приказ вводится в действие по истечении 10 календарных дней после дня его первого официального опубликования.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

МЕЗГІЛ МӘСЕЛЕСІ

ЗАҢСЫЗ ПӘТЕР САТҚАН ШЕНДІЛЕР ҮЙ ҚАМАҚТА ОТЫР

Соның бірі 2014 жылдан бері жалғасып келе жатқан Талдықорған қаласындағы баспана бөлудегі берекетсіздік, заңсыз берілген пәтерлер. Одан қалса алаяқтық жасады деп сотталған журналист Дина Искакованың ақиқатқа жету мақсатында мәлімдеген экс қала әкімінің қолымен жасалаған заңсыздықтары. Осы пәтер дауына қатысты былықтың әшкереленуінің арқасында кезінде жауаптан жалтарып бар кінәні бір адамның мойнына іліп, өздері сүттен ақ, судан таза болғандар жауапқа тартылуда. Мұның жарқын айғағы Талдықорған қаласының әкімі Әсет Масабаев пен Жетісу облысы бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметі, тергеу басқармасының басшысы Жетпісбаев Айдос Бақытбекұлы қатысқан «Тұрғын үй мәселелері» туралы брифингте айтылды. Баспасөз өкілдерімен өткізілген брифингте қала әкімі Әсет Дүйсебекұлы баспана бөлудегі заңсыздықтарға қатысты журналистер тарапынан қойылған сұрақтарға кеңінен жауап бере отырып, бұл істің бірізге түсіп келетінін, заңсыз берілген баспаналар қайтарылып, кезектен себепсіз сызылып қалғандарға беріліп жатқанын айтты.

– *Талдықорған қаласында 2015 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңде жол берілген тұрғын үй мәселесі бойынша заң бұзушылықтар туралы қайталап жатпай бірден бұл мәселенің нәтижелері мен ағымдағы жағдайына көшемін*, – деді қала әкімі. Себебі бұған дейінгі БАҚ өкілдерімен кездесуде өткен жылдан бергі баспана бөлудегі заңсыздықтар жайлы айтылып, ол ақпарат құралдарына жарияланған болатын. Құрылған комиссия құрамында тәуелсіз сарапшылардың болғанын қайталай тілге тиек етті. Бірінші кезекте тұрғын үй мәселесі бойынша заң бұзушылықтармен берілген 1026 пәтердің 669-ы халықтың әлеуметтік осал топтарына, 357-сі мемлекеттік қызметшілерге берілгенін мәлімдеді. Қайтарылып алынған баспаналар мен мемлекеттік қызметшілерге берілген пәтерлер бойынша барлығы – 357, оның 210-ы ведомстволық пайдалану үшін мемлекеттік органдардың балансына берілгенін атап өтті. Қазіргі кезде оның 46-сы беріліп, 62 пәтер бойынша құжаттар дайындалды және 102-сі тапсыру сатысында деді Әсет Масабаев. Сондай-ақ, тағы 147 пәтер бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет өкілдері тексеру жұмыстарын жүргізіп жатқанын мәлімдеді.

Жалпы алғанда тұрғын үй комиссиясында 1026 пәтердің 738 ісі қаралды (мемлекеттік қызметшілер мен бюджеттегілердің 151 ісі), оның 404-і тұрғын үй комиссиясының оң шешімін алды және 334-іне одан әрі сотқа жүгіну мүмкіндігінен бас тартылды. Сотқа жүгініп жатқандар арасында экс әкім Амандық Баталовтың кезінде БАҚ өкілдерін жарылқап баспана беріп, ешбір құжат қолдарына ұстатпағанын айтып сотқа жүгініп жатқандар да бар. Оң шешім алған 404 пәтердің 169-ы өтініш бойынша, 179-ы сот шешімі бойынша және 56-сы медиация бойынша шешілгенін айтқан қала әкімі бас тартылған 334 пәтердің 213 ісі бойынша тұрғын үй комиссиясының шешімдеріне сот тәртібімен шағым жасалды. Қазірдің өзінде оң нәтижелер бар, 144 адам соттың оң шешімін алды (99-ы заңды күшіне енді) деді. Осылайша, бұрын берілген тұрғын үйлерді заңдастыру жөніндегі материалдарды шамамен наурыз айының соңына дейін аяқтауды жоспарлап отырғанын айтқан Әсет Дүйсебекұлы заңсыз алған пәтерлерін өз еркімен қайтарып бергендердің арқасында қалалық тұрғын үй қорына 59 пәтер қайтарылғанын тілге тиек етті. Соның ішінде 18 пәтер «KEZEKTE.KZ» порталында кезекте тұрған халықтың әлеуметтік осал тобына жататын тұрғындарға, 2 пәтер көпбалалы аналар, 1 пәтер ҰОС отбасы мүшелеріне, 4 пәтер 1,2 топтағы мүгедектерге, 5 пәтер жетім балаларға, 2 пәтер толық емес отбасыларға, 2 пәтер ҰОС қатысушыларына теңестірілгендерге және 2 пәтер зейнеткерлер арасында бөлінгенін мәлімдеді.

Мемлекеттік органдардың хаттары негізінде тағы 18 пәтер қызметтік пайдалану мақсатында бөлініп берілді. Жеке-жеке тоқталсақ полиция департаментіне – 1, прокуратураға – 3, облыстық аппаратқа – 2, энергетика басқармасына – 1, кәсіпкерлік басқармасына – 1, Мемлекеттік сатып алу басқармасына – 1, ЭТД – 2, ТЖД-ға – 2 және қазынашылыққа –1, адам құқықтары бойынша орталыққа –1, ӘТК – 1, прокуратураның Құқықтық статистика комитетіне – 2 пәтер берілген. Баспаналарды олардың балансына қарай берілгенін айта келе, 8 пәтер бойынша заңсыз тұру фактісі барын, олар бойынша сотқа дейінгі іс-шаралар жүргізіліп жатқанын, қалған 15 пәтер бөлу сатысында тұрғанын жария етті. Бұдан кейін екінші мәселе тұрғын үй алуға қатысты жалпы кезектілік жайында сөз қозғады. Әсет Дүйсебекұлы Талдықорған қаласында тұрғын үйге кезекте 15 094 азамат тіркеуде тұрғанын, оның ішінде 5031 бюджеттік ұйымдардың қызметкерлері, 7008 – ХӘОТ санаты (ҰОС қатысушыларына теңестірілген толық емес отбасылар, 1,2 топтағы мүгедектер, жасы бойынша зейнеткерлер, мүгедек балаларды тәрбиелеп отырған отбасылар, интернационалист жауынгерлер, қандастар, қызметін атқару кезінде қаза тапқан адамдардың отбасылары, ауыр созылмалы аурулардан зардап шегетін адамдар), 1705 – көп балалы отбасылар және 1342 – жетім балалар, 6 – апатты тұрғын үй иелері мен 2 – ҰОС қатысушылары барын айтты.

ҚОҒАМДАҒЫ БАСПАНА ДАУЫ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕГЕ АЙНАЛҒАЛЫ ҚАШАН. ҚОЛЫНАН КЕЛІП, ҚОНЫШЫНАН БАСҚАНДАР ҚЫЗМЕТТІК ӨКІЛЕТТІКТЕРІН АСЫРА ПАЙДАЛАНЫП, ТҰРҒЫН ҮЙ КЕЗЕГІНДЕ ТҰРҒАНДАРДЫҢ АРАСЫНА ӨЗДЕРІНІҢ ТАМЫР-ТАНЫСТАРЫН ТЫҚПАЛАП ОЛАРҒА БАСПАНА ӘПЕРГЕНДЕРІ ЖАЙЛЫ БИЛІК ӨКІЛДЕРІНІҢ ӨЗДЕРІ АЙТУДА. ДЕГЕНМЕН МЕМЛЕКЕТ БАСШЫСЫНЫҢ «ӘДІЛЕТТІ ҚАЗАҚСТАН ҚҰРАМЫЗ» ДЕГЕН РЕФОРМАСЫНАН КЕЙІН ҚОҒАМДА СӘЛДЕ БОЛСА ЖЫЛЫМЫҚ СЕЗІЛЕ БАСТАДЫ. ЕСКІ ЖҮЙЕНІҢ КЕЗІНДЕ ТҮКІРСЕ ТҮКІРІГІ ЖЕРГЕ ТҮСПЕГЕН ЖОҒАРЫДАҒЫЛАР МЕН ЖЕРГІЛІКТІ БИЛІКТЕГІ ӘКІМ-ҚАРАЛАРДЫҢ ТЕРІС ҚЫЛЫҚТАРЫ АШЫҚ ЖАРИЯЛАНУДА.

Соңғы 10 жылда кезекте тұрғандар арасында 4352 пәтер бөлінген. Оның ішінде жеңілдетілген несиелеу бойынша (ипотека) – 2401 және қаланың мемлекеттік тұрғын үй қорынан (жалға берілетін тұрғын үй және коммуналдық) - 1951 пәтер берілген. 2022 жылы кезекте тұрғандар арасында 215 пәтер бөлінсе, оның ішінде 197-сі кредиттік пәтер және 18-і мемлекеттік тұрғын үй қорынан берілген. Үшінші мәселе «Kezekte» порталы. «Кезекте» бірыңғай республикалық базасында тұрғын үй кезегінде тұрған азаматтардың орындары ауысып кеткен. Бұл жағдай қала тұрғындарының наразылығын тудырды. Тек 2022 жылдан бастап қана тұрғын үйге кезек автоматтандырылған жүйеде орталықтандырылды. Бұл жүйе енді ешқандай бұрмалауға жол бермейді. База барлығына қолжетімді және ашық, әркім өз кезегін қадағалай алады. Мұның сыртында тағы бір мәселе бар. Бұл жөнінде Әсет Дүйсебекұлы 1700-ден астам тұрғын электронды кезектен шығып қалғанын, қазіргі уақытта кезекте тұрғандардың 1333-і қалпына келтіріліп, 17-сі бойынша кезекте тұрғандардың тізімі өңделу үстінде екенін айтты. Қалғандары бойынша жұмыс жалғасуда деген қала әкімі, заңсыз берілген баспаналарға қатысты қылмыстық іс бойынша тергеу амалдары өткізілді деді.

– *Қазіргі таңда бірнеше адам күдікті ретінде танылған. Қылмыстық іс аяқталған соң толық мәлімет берілетін болады. Бұл іс Талдықорған қаласы әкімдігінің лауазымды тұлғаларына қатысты жүргізілуде. Оның ішінде тұрғын үй бөлімінің бірнеше қызметкері күдікті ретінде танылып отыр. 2013-2021 жылдар аралығындағы жағдайлар бойынша бірнеше пәтер заңсыз сатылды деген айып та тағылған. Бүгінгі таңда олар соттың санкциясына сай үй қамақта. Біз қазір тұрғын үй қорындағы үйлерді заңсыз жалдауға берген фактілер бойынша және жалған құжаттар жасау бойынша істерді қарап жатырмыз*,– деген Әсет Масабаев енді барлық баспаналар тек «Отбасы банк» арқылы ғана берілетінін айтты. Баспасөз жиынында журналистер мен қатар қоғамдық ұйым өкілдері және жеке тұлғалар да өздерінің көкейкесті сауалдарын қойды. Зарығып жүріп басапанаға әрең қолы жеткен тұрғынның бірі неге алған баспанамызды жекешелендіріп бермейсіндер деген сауал қойған болатын. Қала әкімі жалға берілген үйдің жекешеленбейтінін толыққанды түсіндіріп берді. Республиканың қай өңіріне барсаңызда баспана мәселесі өте өзекті тақырып. Талдықорған қаласы облыс орталығы болғандықтан мұнда қоныс аударып келушілердің де қатары көбейген. Алайда заңдастырылмаған пәтерлерге қолы жеткендер де бар екен. Яғни тамыр-таныстықпен алынған баспаналар. Демек тұрғындардың кезегінің артқа себепсіз сырғуы, кезекті бұзу арқылы немесе тұрғын үй комиссиясының мүшелері келісім бермеген пәтерлердің қолданысқа берілуі осыдан болған жағдайлар. Осыған қатысты 2022 жылы 1026 жағдай тіркеліпті. Қазіргі таңда 3 айдың ішінде бұл сан 1218-ге жеткен. Яғни пәтер алу барысында бұл кісілердің қолдарына ешқандай құжат берілмейді. Соңғы 4-5 жылда олар заңдастырылмаған пәтерлерде тұрып келген. Қала әкімі бұл мәселені алдыңғы жылдан бастап екіге бөліп қарастырып жатырмыз дейді.

– *Біріншіден біз әлеуметтік аз қамтылған азаматтар бойынша 669 пәтерді заңдастырдық. Ал сот шешімі, медиация және тұрғын үй комиссиясының шешімі арқылы 400-ден аса пәтер заңдастырылды. Бұл жұмыс сәуір айында толығымен аяқталады. Бұдан бөлек бізде екінші деңгейлі үйлерден ақ халаттылар мен жетім балаларға берілген пәтерлер бар. Бұлар бойынша да құжаттар рәсімделуде. Айта кетерлігі тек қана пәтерлер емес үйлердің де құжаттары тіркелмеген жағдайлар кездесіп жатыр. Осы мәселе бойынша да құжаттар заңдастырылуда. Алдағы сәуір-мамыр айында аяқталады. Сонымен қатар мемлекеттік бюджетте істейтін кісілер де бар. Яғни, әскери қызметтегілер, мұғалімдер. Осылардың арасында да анықтау жұмыстары жүргізілуде. Негізі алдыңғы жылы күзде бітуге тиіс болған жұмыстар масштабы үлкен болуына байланысты әлі күнге жалғасып келеді. Біздің мақсатымыз көпбалалы отбасыларды, жетімдерді жылатпай пәтерлерін заңдастырып беру. Себебі, бұл олқылық мемлекеттік мекеме тарапынан кеткен. Кері қайтарылған үйлер бойынша айта кетсек, оларды біз бүгінгі таңда тұрғын үй комиссиясы арқылы таратып жатырмыз,* – деді қала әкімі. Ал Жетісу облысы бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметі, тергеу басқармасының басшысы Айдос Жетпісбаев болса Талдықорғанда соңғы он жылда 1218 пәтер заңсыз үлестірілгенін айтты.

– *Бүгінде 59 пәтер кері қайтарылды. Сондай-ақ, әлеуметтік тұрғыдан аз қамтылған отбасыларға берілген 498 баспана заңдастырылды. 2016-2018 жылдар аралығында жетімдерге берілген 60 пәтер, денсаулық сақтау саласының мамандарына берілген 60 және көпбалалы аналарға берілген 72 пәтер анықталды. Олардың ешқайсысының құжаттары рәсімделмеген. ҚК 256 бабы бойынша: 2022-.2023 жылы іс жоқ. ҚР ҚК 257 бабы бойынша: 2022 -2023 жылы іс жоқ. ҚР ҚК 272 бабы бойынша: 2022 жылы 1 тұлғаға қатысты сот үкімі шығарылып, іс аяқталды. 2023 жылы 1 тұлғаға қатысты 1 іс түскен, ол қаралу сатысында. ҚР ҚК 273 бабы бойынша: 2022 жылы 1 тұлғаға қатысты бір іс түскенін оған сот үкімі шығарылған. Заң бұзушылықпен берілген 1026 пәтерге келетін болсақ, 210 пәтер ведомстволық пайдалану үшін мемлекеттік органдардың балансына беріледі, 147 пәтер бойынша Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет тексеру жүргізуде, тұрғын үй комиссиясында 738 іс қаралды , оның ішінде 151 мемлекеттік және бюджеттік қызметкерлердің ісі. 404 тұрғын үй комиссияның оң шешімін алды. 2023 жылдың наурыз айының соңына дейін бұрын берілген тұрғын үйлерді заңдастыру бойынша материалдарды қарауды аяқтау жоспарланып отыр,* – деді Айдос Жетпісбаев.

Заң үстемдік құрмаған жерде көз бояушылықтар кеңінен орын алады. Мұны баспана бөлу кезіндегі заңсыз әрекеттерге барған ескі жүйедегі шенеуніктердің іс-әрекеттерінен де көруге болады. Қазақ «Құдайдан қорықпағаннан қорық» дейді. Заңсыз пәтер сатып, оны жалдауға берген шенділер зарығып кезегін күткен қаншама отбасының обалына қалды екен. Енді олар заң алдында жауап беретін болады.

А. МҰХАМАДИ.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

КӨКЕЙКЕСТІ

Соңғы пайғамбар Мұхаммед (с.ғ.с) дін жайында «Менің үмбетім 73-тармаққа бөлінеді, соның біреуі ғана Жәннәтқа кіреді» деп айтып кеткен. Айтқаны айдай келіп, діни жолдамыз дегендердің де адасып жүргендерін көзіміз көріп жүр. Жихад жариялап, бейбіт күнде қолдарына қару алып, жарылыс жасап жүргендері қаншама. Намаз оқымағандарды «кәпір» деп, салт-дәстүрді жоққа шығарып, жеті нан пісіргендерді адасқандар деп, сала-құлаш сақал қойып, қысқа балақ киген салафиттердің арбауына түскендер шетел асып, соғыс болып жатқан мемлекеттерге өзі ғана кетпей отбасыларын да ала кеткендердің шырғалаңы шырмауықта шырмалып тұр. Оларды елге қайтарып, қайта тәрбиелеу де оңайға түсіп тұрған жоқ. «Жат ағымның жетегінде кетіп істі болғандар абақтыда жатып та айналасын улап жатуы мүмкін» деп Парламент сенатының отырысында Ішкі істер министрлігі айтқан болатын.

ЖАТ АҒЫММЕН СОТТАЛҒАНДАРҒА БӨЛЕК АБАҚТЫ ҚАЖЕТ

ІІМ Қылмыстық атқару жүйесі комитеті төрағасының орынбасары Мейрам Аюбаев жат ағыммен сотталғандар басқаларға теріс ықпалын тигізуі мүмкін екенін жоққа шығармайды. Оның айтуынша бүгінде республика бойынша теріс діннің жетегінде кеткен 343 адам бас бостандығынан айырылған. «*Құзыретті органдардың шешіміне сәйкес оларды жеке ұстау керек. Бүгінде біз сотталғандарды 4 сатыға бөлдік: Бірінші сатыда тәрбиелеуге көнбейтіндер. Оларды бөлек ұстаймыз әрі арнайы теологтар жұмыс істейді. Екінші сатыда жұмыс істеуге болатындар. Олар тәрбиеге көнеді. Үшінші және төртінші сатыда білместікпен адасып, теріс діни ағымның жетегінде кеткендер. Қазір мекемелерде олармен жұмыс істеп жатырмыз. Тәрбиеге көнбеген деструктивті діни ағым өкілдері түрмеде оқшауланады. Ол үшін арнайы оқшауланған аймақтар бар. Сонда қатаң режимде бір-бірімен байланыстырмай бірінші сатыға жататын сотталғандарды ұстап отырмыз. 3-4 жыл бойы Заречныйдағы мекемені бақылап отырмыз. Онда төртінші сатыдағы сотталғандар бар. Олармен теологтар, психологтар, имамдар сөйлесіп, бетін бері қаратуға болады деп айтты. Енді сол мекемеде (дерадикализация орталығы) тиісті жұмысты жүргізіп жатырмыз. Туысқандарымен сөйлесіп, олардың бетін бері қаратуға тырысудамыз*,- деген қылмыстық атқару жүйесі комитеті төрағасының орынбасары Мейрам Аюбаев білместіктен теріс діни ағымның жетегінде кеткен сотталғандармен әрі қарайда жұмыс жүргізілетінін айтты.

Ал тәрбиеге көнбейтіндер оқшауланып ұсталғанымен кесімді мерзімін өтеп шыққан соң олар қоғам үшін аса қауіпті адамдар болып қала бермек. Себебі оларды абақтыдағы бақылау сияқты бостандықта ұдайы бақылауда ұстау мүмкін емес. Жүз жерден қырағылық танытсақ та құзырлы органдар мен қауіпсіздік комитеті бақылауда ұстаса да діни сенімдері уланғандар ескі әдетін жалғастыратыны хақ. Түрмеде отырып тәрбиеге көнбегендердің түрмеден шыққан соң кектенетіндері айтпасада түсінікті. Не істемек керек? Бөлек абақты салып, қамап ұстаған әрине уақытша ғана амал. Бұл түрмедегі ахуал. Бұдан бөлек бостандықта да жат ағымдардың жасырын әрекеттері бар. Тіпті мешіттегі имамдарға бағынбай, намаз уақытында өздері ұстанған діни бағыттарымен намаз оқитындар бар. Олар намаз ғана оқып қоймай, дінге бет бұрған жастарды қатарларына тартып, адастырып жүргендерін тағы қосыңыз. Жат ағымның ең қауіптісі елді үгіттеп жалған ақпараттар таратып, қылмыстық топ құрып, терорлық әрекеттер жасау. Мұндай оқиғалар Қазақстанда болмады емес болды. Ақтөбе, Жамбыл және Алматы қалаларындағы шулы оқиғаларды халық әлі ұмыта қойған жоқ. Қазақ мұндайда «Баламды молда қыламын деп, кәпір етіп алыппын» дейді. Бүгінгі қоғамда қауіп-қатердің бір көрінісі жат ағымның жетегінде жүргендерден келіп тұр.

Алматы облыстық сотында ҚР ҚК 256 бойынша (терроризмді насихаттау немесе терроризм актісін жасауға жария түрде шақыру) бойынша 2020 жылы үш адамға қатысты үш іс қаралып, біреуіне қатысты сот үкімі шыққан. Ал, ҚР ҚК 257 бап бойынша (терроризм туралы жалған ақпарат бергендер туралы) 2020 жылы екі адамға қатысты екі үкім шығарылса, 2021 жылы екі адамға қатысты іс сотқа түсіп, бір адамға үкім кесілген. 257 бап бойынша (террористік топ құрып, оған басшылық ету және оның әрекетіне қатысуға) қатысты 2022 жылы екі адам күдікті деп танылып біреуіне сот үкімі шығарылған. Көрдіңізбе бұл бір ғана облыстағы көрсеткіш. Қалған он сегіз облыс пен үш қалада осындай көрсеткіштер бар болса, бұл да жұлынға кіріп алып жұмыртқалап жатқан дертпен тең. Біз осы мақсатта Жетісу облысы орталық «Имам» мешітінің найб имамы Ережеп Жардыбайұлынан мешітке келетін жат ағымдағылармен жүргізіліп жатқан жұмыстар жайлы сауалдарға жауап беруді өтіндік.

– *Жат ағымда жүргендердің көбі мешіттерге келеді. Орталықтағы «Имам» мешіті қаладағы «Нұр» мешіті және қаладан шыға берістегі мешіттерге келеді. Бірақ өздерінің ұстанымдарынан айнымайды. Тарихтан келе жатқан төрт масхабты мойындамайды. Өздері масхаб ұстамаймыз дейді. Бірақ салафилік бағыттағы өздерінің ғалымдарын пір тұтады. Мысалы: Ибин Таймия, Ибин Хаюм-Әл Жаузи, ХХ ғасырда өткен Шейһ-Әл-Усеймін осы кісілердің жолын ұстанады. Қазіргі тілмен айтсақ осы оқымыстылардың фанаты. Бірақ мойындағылары келмейді. Іс-әрекеттері қарама-қарсы. Жастардың оларға тез арбалып қалуы діни сауатының төмендігінен. Екіншісі қазақтың салт-дәстү-рін толық білмегендіктен, салт-дәстүр шариғатта жоқ нәрсе, сендер шариғатта болмаған нәрсені жасап жүрсіндер деп жастарды ата-баба дәстүріне қарсы қояды. Сондай-ақ олар адамдардың тұрмыстық жағдайын пайдаланады. Өмірлік проблемаларға жолыққан жастарды іздеп, олардың ойын улайды. Кейіннен өз топтарына қосады. Соңғы бес жылдықта жастардың оларға еруі азайған. Алайда бір әттеген-ай жат ағымды ұстанатындардың балалары сол ағыммен кетіп, әке шешелерінің жолын қуып жүр. Анығын айтқанда олар өздерінің орынбасарларын қалыптастыруда. Жат ағымның қоғам үшін ең қауіпті жері осы.*

Біз абақтыларға жиі барамыз, жат ағымдағылармен жүздесеміз, бетін бері бұруға тырысамыз. Араларында қарағаштай қатып қалғандар да бар. Түрмедегі жат ағым жетегіндегілердің 100-ден 30-ы өздерінің білімсіздіктерінен осы бұрмалаң жолға түсіп кеткендерін біліп, кері қайтып жатады. Оңалтудан өткен соң мешітке келіп, өздерін мазалап жүрген сұрақтарының жауабын бізден сұрайды. Біз оларға шариғи жолда жауабын беріп, оларды ұдайы бақылауда ұстаймыз. Мешіт тарапынан Жетісу облысы бойынша 2021жылы – 11 адам, 2022 жылы – 13 адам жат ағымдағы райынан қайтты. Себебі біз оларға құран аяттары мен хадистер арқылы дұрыс түсіндіру жұмыстарын жүргіздік. Олар да өз ұстанымдарының дұрыс емес екендігін мойындады. Бұлар түрмеге түспей тұрып оңалғандар. Түрмеден дұрыс жолға түсіп келетіндер аз болады. Мен бір оқиғаны айтайын. Бірде әйелдердің «Жауғашты» түрмесіне бардым. Ері мен әйелі балашағасын ата-аналарына тастап, Сирияға аттанбақ болғанда темір торға түскен екен. Күйеуі Қапшағайда өзі Жауғаштыда отыр. Мен барғанда отырғанына екі жыл уақыт болыпты. Мені көріп бірден «сен кәпірсің» деді. Ондай адамдармен араздасып опа таппайсың. Себебі олар өзінің ұстанған діни сенімінен бас тартпайды. Сөйлесу барысында түрлі сауалдар қояды. Әрине барлығын «қанафи» масхабында шариғат заңымен түсіндіресің. Бірақ олар бәрібір өз бағытымнан қайтпаймын дейді. Сол әйел абақтыдан шықтыма-шықпады ма білмеймін, өзі бөлек камерада отыратын еді. Олардың мойын бері бұру үшін түрлі шаралар қолданылды. Кейін келе діни кітаптар сұрай бастады. Апарып береміз, ақырын-ақырын мойынсұнғандай болған, кейінгі тағдыры не болғанын білмеймін. Облыс екіге бөлінген соң, Алматы облысы бөлектенді де бізді абақты қызметкерлері шақырмайтын болды, – деді жат ағымға қатысты найб имам Ережеп Жардыбайұлы. Жастарды жат ағымға еліктіретіндер алғашында оларға түрлі қымбат сыйлықтар сыйлап, құрмет көрсетіп, тұрмыстық жағдайыңа қол ұшын созамыз деп алдап өз торларына түсіреді. Имам Ережеп Жардыбайұлы жат ағымға кірмек болған бір жігітті сенің ұстанып жүрген дінің дұрыс емес деп, оны дәлелдеп «қанафи» масхабына қайта қосқанында, теріс ағымдағы әріптестері «сен сатқынсың, біздің сенімімізді сатып кеттің» деп әлгі азаматқа шүйіккенін де мысал етті. Олардың қатып қалғаны сондай мешітке келгенде амандассаң аман-сәлеміңді де алмайды. Қабақтары қатулы жүреді. Не болды сонша? Намазға мойынсұнып жүрген соң мұсылман баласы бір-біріне бауырмал болуы керек қой десең, өздерінің сенімдерінен айнымайтындарын айтады дейді найб имам.

73-тармаққа бөлінген діннің сан-салалы тармағында жүргендердің артында кімдер тұр?! Бұл түйіні шешілмес үлкен мәселе. Террористік бағытты үндеп, жихадқа шақырып жүрген жат ағымдағылар елдің берекебірлігіне қауіп төндіріп, жастарды ақ жолдан адастырып жүргені көңілге кірбің ұялатады. Соңғы жылдары бұл үрдіс сәлде болса баяулағандай. Себебі бұрынғыдай жаппай жат ағымға кетіп жатқандардың легі азайған. Бұл тиянақты жұмыстың нәтижесі екені айтпаса да түсінікті. Әйтседе қауіп-қатердің толық сейіле қоймағанын, ел ішінде жат ағым өкілдерінің әлі де бар екенін, түрмелерде тәртіпке бағынбай райларынан қайтпай отырғандардың барын ескерсек, бөрікті аспанға атып қуануға әлі ерте. Асқынған кеселге ота жасалып, химиялық терапия берілгенімен оның уы тәнге қайта таралуы бек мүмкін екенін дәрігерлер ұдайы айтып отырады. Бұл кесел қазақ қоғамын алаңдатып тұр. ІІМ түрмедегі жат ағымның жетегінде кетіп, тәрбиеге көнбейтіндеріне арнайы абақты салу туралы бастамасы бүгін ғана қаузалған тақырып емес. «Оң көзін сол көзіңе қарауыл болсын» демекші, абақтыда жүргендер мен бостандықта жүргендерді ұдайы бақылауда ұстап отыру аса маңызды. Сыртқы жаудан ішкі жаудың қауіпті екенін ешуақытта назардан шығармауымыз қажет.

Айтақын БҰЛҒАҚОВ

Дүйсенбі - Понедельник, 10 сәуір

ҚАЗАҚСТАН

06.05 «Жәдігер»
06.25 «Күй-керуен»
07.00 «Таңшолпан»
10.00, 13.00,15.00, 17.00, 20.00, 00.35 Ақпарат
10.10, 18.00 Т/х «Махаббат тұтқыны»
12.00, «Өмір көркем»
13.10 «Жат бауыр»
14.10 «Ғазиз ғұмыр»
15.10 «Апта»
16.00 «Ақорда»
16.10 телехикая «Айман-Шолпан»
17.15 Ауылдастар
20.35 «Ашық алаң»
22.30 «Бауырлар»
23.20 «1001 түн»
01.10 «Сана»
02.10 «Өмір көркем»

ХАБАР

05.00 «Мегахит»
07.00 «Оян!»
10.00 «Бақыттың кілті»
10.35 Мультфильм
11.45 Мультсериал
12.00, 20.00 «Үкім»
14.00 «Айналайын»
15.00 «Бегом за денгами»
16.00 Сериал «Список Желаний»
18.00 Новости
19.00 Қорытынды жаңалықтар
19.15 Біздің мақсат
21.45 «Келінжан»
23.00 Ұйқым келмейді
00.00 StartUP KZ

АСТАНА

06.00 «Кішкентай келін»
07.00 М/с «Маша и медведь»
09.00, 19.00 Сериал «Гульчатай»
10.00 Қара шаңырақ
11.40 Ұлым
14.00, 00.00 Жаралы сезім
15.40,01.25 «Склифосовский»
18.00 Двойная жизнь
20.00 «Astana Times»
21.00 «Үміт үйі»
21.55 Т/х «Тағдыр талқысы»

ЕВРАЗИЯ

06.00«Ең алғашқы»
07.00, 04.30 «Паутина»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.00«Жить здорово»
10.50 «Наша доктор»
14.10, 02.00 Новости
14.20, 02.05 Жаңалықтар
14.30 QOSLIKE
18.30, 03.05, Басты жаңалықтар
19.00, 02.20 «KOREMIZ»
20.00 Главные новости
20.35 Сериал Условный мент-3
00.30 Шпион
01.00 Брежнев

КТК

07.05 «Дау-дамайсыз»
07.30 «Бәрі есімде»
08.00 Жала мен Жауыздық
09.30 «Было дело»
11.00 По ту сторону смерти-2
15.10 Туча
16.30, 02.10 «Екінші әйел»
17.50 Өткен күндер
19.30,03.50, 04.20 Кешкі жаңалықтар
20.00, 03.05 Астарлы ақиқат
21.00 Вечерние новости
21.30 «Дом чужих тайн»
23.40 «Холод»
01.20 Психология преступления
02.25 Астарлы ақиқат
03.10 Өткен күдер

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Апта (қаз)
10.00 Апта (рус)
11.00 «Ұлт ұяты»
11.40 «Әсем әуен»
12.00 «Әдебиет пен адамзат»
12.35 «Эко-рейд»
13.00 «Ел қамы»
13.30 «Қазақ үні»
14.00 Д/ф «Таңғажайып табиғат»
14.25 «Жүрек сөзі»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.30 Жаңалықтар
15.45 «Әсем әуен»
16.00 Новости
16.30 Новости
16.50 «Тарихнама»
17.00 «Иман нұры»
17.30 «Әсем әуен»
18.00 «Елге қызмет» /тікелей эфир/
18.40 Д/ф «Әлемнің мәдени байлықтары»
19.00 «Әсем әуен»
19.30 «Жанашыр»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Тэ Чжоён» телехикаясы 6-серия
23.00 Д/ф «Кең ауқымда»
23.30 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00, 02.30 Әзіл студио
06.30, 01.40, 04.30 Ватсап
07.00, 00.00 31 әзіл
08.00 Жапырақтар төгілгенде
09.00 Мультфильм
09.30 Маша и Медведь
10.20 Патруль времени
12.30 Стартрек: Бесконечность
15.00 Анаконда
17.00 Батл пар
18.10 Бладшот
20.00 Информбюро
21.00 Х/ф «Годзилла»
01.00 «Анупама»
03.50 1001 әзіл
04.00 Bala Battlle
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 05.00 «Қуырдақ»
06.10,23.20 Т/х Няня ман
07.20 Т/х Тақиясыз періште
08.00 «Мезгілсіз сезім»
09.00 «Гадалка»
09.30 Стеклянная комната
13.30 Женский доктор
14.30 Қыздар ай
15.30 Батл сөз
16.30 Идеальная семья
17.00 Семейные узы
18.00 «Ничто не случается дважды»
20.20 «Шторм»
21.30 Телехикая Жайна+
22.00 Нағыз әке
23.00 Жалдамалы әйелдер
01.00 Жайдарман
02.10 «Тамаша 7 км»
03.00 Т/х «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

ТҮЗЕТУ

Газетіміздің №13 (31.03.2023) санындағы 6-11 беттердегі телеарна бағдарламасындағы күндер ақпан-наурыз емес, наурыз-сәуір болып оқылсын.

Құрметті оқырман! Редакция алқасы жіберген қателікке түсініспікпен қарауларыңызды сұраймыз.

Сейсенбі - Вторник, 11 сәуір

ҚАЗАҚСТАН

06.05 «Жәдігер»
06.25 «Ақпарат»
07.00 «Таңшолпан»
10.00, 13.00,15.00, 17.00, 20.00, 00.35 Ақпарат
10.10, 18.00 Т/х «Махаббат тұтқыны»
12.00, «Өмір көркем»
13.10 «Жат бауыр»
14.10 «Қызық екен»
15.10 «Әйел әлемі»
16.00 «Ақорда»
16.10 телехикая «Айман-Шолпан»
17.15 Ауылдастар
20.35 «Ашық алаң»
22.30 «Бауырлар»
23.20 «1001 түн»
00.35 Көңіл толқыны
00.50 Футбол

ХАБАР

05.00 «Список желаний»
07.00 «Оян!»
10.00 Уәде
10.30 Мультфильм
11.50 Мультсериал
12.00 Үкім
14.00 «Айналайын»
16.00 Отпуск в сосновом лесу
17.00 Бегом за денгами
18.00 Новости
18.15 Итоги
19.00 Қортынды жаңалықтар
19.15 Біздің мақсат
21.45 Келінжан
23.00 Ұйқым келмейді
00.00 Дүлдүлдер дүрбісі

АСТАНА

06.00 «Кішкентай келін»
07.00 М/с «Маша и медведь»
09.00, 18.00 «Поздний срок»
10.00 Қара шаңырақ
11.40 Ұлым
14.00, 00.00 Жаралы сезім
15.40,01.25 «Склифосовский»
18.00 Двойная жизнь
20.00 «Astana Times»
21.00 «Үміт үйі»
21.55 Т/х «Тағдыр талқысы»

ЕВРАЗИЯ

06.00«Ең алғашқы»
07.00, 03.50 «Паутина»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.00«Жить здорово»
10.50 «На самом деле»
11.35 Мужское/ женское
12.20 Серофима прекрасная
13.20 Татьянин день
14.10, 02.00 Новости
14.20, 02.05 Жаңалықтар
14.30 QOSLIKE
18.30, 03.05, Басты жаңалықтар
19.00, 02.20 «KOREMIZ»
20.00 Главные новости
20.35 Условный мент-3
00.00 Шпион
01.00 Брежнев

КТК

07.30 «Бәрі есімде»
08.00 Жала мен Жауыздық
09.30 «Было дело»
11.00 По ту сторону смерти-2
12.40 Холод
14.30 Дом чужих тайн
16.30, 02.10 «Екінші әйел»
17.50 Өткен күндер
19.30,03.50, 04.20 Кешкі жаңалықтар
20.00, 03.05 Астарлы ақиқат
21.00 Вечерние новости
21.30 «Дом чужих тайн»
23.40 «Холод»
01.20 Психология преступления
02.25 Астарлы ақиқат
03.10 Өткен күдер

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 М/ф «Татонка» 1, 2 серия
11.20 «Әсем әуен»
11.30 «Жанашыр»
12.00 «Тэ Чжоён» телехикаясы
13.00 «Иман нұры»
13.30 «Талқы» /тікелей эфир/
14.15 «Әсем әуен»
14.30 «Елге қызмет»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.30 Жаңалықтар
15.45 «Әсем әуен»
16.00 Новости
16.30 Новости
16.50 «Тарихнама»
17.00 «Иман нұры»
17.30 «Әсем әуен»
18.00 «Сегодня»
18.40 Д/ф «Әлемнің мәдени байлықтары»
19.00 «Әсем әуен»
19.30 «Алаш таңы»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Тэ Чжоён» телехикаясы 7-серия
23.00 «Талқы»
23.45 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00, 02.30 Әзіл студио
06.30, 01.40, 04.30 Ватсап
07.00, 00.00 31 әзіл
08.00 Жапырақтар төгілгенде
09.00 Мультфильм
09.30 Мультфильм
10.00 Годзилла
13.00 Анаконда
15.00 Анаконда-2
17.00 Батл пар
18.10 Бладшот
20.00 Информбюро
21.00 Х/ф «Инопланетное вторжение,битва за Лос-Анджелес»
00.30 31 әзіл
01.00 «Анупама»
03.50 1001 әзіл
04.00 Bala Battlle
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 05.00 «Қуырдақ»
06.10,23.20 Т/х Няня ман
07.20 Т/х Тақиясыз періште
08.00 «Мезгілсіз сезім»
09.00 «Гадалка»
09.30 Стеклянная комната
13.30 Женский доктор
14.30 Қыздар ай
15.30 Жайна+
16.30 Идеальная семья
17.00 Семейные узы
18.00 «Ничто не случается дважды»
22.00 Нағыз әке
23.00 Жалдамалы әйелдер
01.00 Жайдарман
02.10 «Тамаша 7 км»
03.00 Т/х «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

Считать недействительным утерянное разрешение на поезду международного автотранспортного средства КНР вида «С» за № 0030425 от 09.01.2023 г. ИП «Айтахунова Ш.» (491031400117)

Сәрсенбі - Среда, 12 сәуір

ҚАЗАҚСТАН

06.05 «Жәдігер»
06.25 «Ақпарат»
07.00 «Таңшолпан»
10.00, 13.00,15.00, 17.00, 20.00, 00.35 Ақпарат
10.10, 18.00 Т/х «Махаббат тұтқыны»
12.00, «Өмір көркем»
13.10 «Жат бауыр»
14.10 «Қызық екен»
15.10 «Тұлға»
16.10 телехикая «Айман-Шолпан»
17.15 Ауылдастар
20.35 «Ашық алаң»
22.30 «Бауырлар»
23.20 «1001 түн»
00.35 Көңіл толқыны
00.50 Футбол

ХАБАР

05.00 «Отпуск в сосновом лесу»
07.00 «Оян!»
10.00 В фокусе
10.30 Мультфильм
12.00 Үкім
14.00 «Айналайын»
17.00 Бегом за денгами
18.00 Новости
18.15 Итоги
19.00 Қортынды жаңалықтар
19.15 Біздің мақсат
21.45 Келінжан
23.00 Ұйқым келмейді
00.00 Бақыттың кілті еңбекте

АСТАНА

06.00 «Кішкентай келін»
07.00 М/с «Маша и медведь»
09.00, 18.00 «Поздний срок»
10.00 Қара шаңырақ
11.40 Ұлым
14.00, 00.00 Жаралы сезім
15.40,01.25 «Склифосовский»
18.00 Двойная жизнь
20.00 «Astana Times»
21.00 «Үміт үйі»
21.55 Т/х «Тағдыр талқысы»

ЕВРАЗИЯ

06.00«Ең алғашқы»
07.00, 03.50 «Паутина»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.00«Жить здорово»
10.50 «На самом деле»
11.35 Мужское/ женское
12.20 Серофима прекрасная
13.20 Татьянин день
14.10, 02.00 Новости
14.20, 02.05 Жаңалықтар
14.30 QOSLIKE
18.30, 03.05, Басты жаңалықтар
19.00, 02.20 «KOREMIZ»
20.00 Главные новости
20.35 Условный мент-3
00.00 Шпион
01.00 Брежнев

КТК

07.30 «Бәрі есімде»
08.00 Жала мен Жауыздық
09.30 «Было дело»
11.00 По ту сторону смерти-2
12.40 Холод
14.30 Дом чужих тайн
16.30, 02.10 «Екінші әйел»
17.50 Өткен күндер
19.30,03.50, 04.20 Кешкі жаңалықтар
20.00, 03.05 Астарлы ақиқат
21.00 Вечерние новости
21.30 «Дом чужих тайн»
23.40 «Холод»
01.20 Психология преступления
02.25 Астарлы ақиқат
03.10 Өткен күдер

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 М/ф «Татонка» 3, 4 серия
11.20 «Әсем әуен»
11.30 «Алаш таңы»
12.00 «Тэ Чжоён» телехикаясы
13.00 «Иман нұры»
13.30 «Әсем әуен»
14.30 «Сегодня»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.30 Жаңалықтар
15.45 «Әсем әуен»
16.00 Новости
16.30 Новости
16.50 «Тарихнама»
17.00 «Иман нұры»
17.30 «Әсем әуен»
18.00 «Бүгін» /тікелей эфир
18.40 Д/ф «Әлемнің мәдени байлықтары»
19.00 «Әсем әуен»
19.30 «Архивтегі ақиқат»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Тэ Чжоён» телехикаясы 8-серия
23.00 Д/ф «Кең ауқымда»
23.30 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00, 02.30 Әзіл студио
06.30, 01.40, 04.30 Ватсап
07.00, 00.00 31 әзіл
08.00 Жапырақтар төгілгенде
09.00 Мультфильм
09.30 Мультфильм
10.00 Анаконда-2
12.20 Х/ф «Инопланетное вторжение,битва за Лос-Анджелес»
15.00 Ангелы Чарли
17.00 Батл пар
18.10 Бладшот
20.00 Информбюро
21.00 31 канала
21.20 Хэнкок
23.20 Листопад
00.30 31 әзіл
01.00 «Анупама»
03.50 1001 әзіл
04.00 Bala Battlle
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 05.00 «Қуырдақ»
06.10,23.20 Т/х Няня ман
07.20 Т/х Тақиясыз періште
08.00 «Мезгілсіз сезім»
09.00 «Гадалка»
09.30 Стеклянная комната
13.30 Женский доктор
14.30 Қыздар ай
15.30 Жайна+
16.30 Идеальная семья
17.00 Семейные узы
22.00 Нағыз әке
23.00 Жалдамалы әйелдер
01.00 Жайдарман
02.10 «Тамаша 7 км»
03.00 Т/х «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ТӘРБИЕ

ДАРЫНДЫ ШӘКІРТ – БІЛІКТІ ҰСТАЗДАН

Ұстазы мықты елдің – ұстанымы мықты болады» дейді халық даналығы. Бүгінгі заман талабы білімді де білікті, өздігінен тығырықтан шығуға жол таба білетін, өмірге икемді тұлғаны тәрбиелеуді қажет етеді.

Ал тұлғаны тәрбиелеуде мұғалім біліктілігін ұдайы арттыру қажет. Жақсы мұғалім оқушылардың әлеуметтік және тұлғалық дамуына жауапкершілікті сезінуі тиіс. Ұстаз әрдайым жаңашыл болумен қатар, креативті, әрбір оқушының жүрегінен орын таба алатын тұлға болып табылады. Әр мұғалім өз пәнінде оқушылармен әңгімелесу, топтасып, жұптасып қызыға жұмыс жасау, танымдық қабілеттерін дамыту, қабілеттерін ұштау, сыни көзқарастарын қалыптастыру, жаңа әдіс-тәсілдерді әрбір сабаққа шебер қолдануы осының барлығы кәсіби шеберлікте пайдаланылатын оқушылармен жұмыс түрлері болып табылады.

Оқушы-мұғалім, мұғалім-оқушы арасындағы жылы лебізді қарым-қатынасты қалыптастыру – талантты және дарынды балалардың өз орнын табуға, дарындылық таланттық қабілеттерін ашуға қадамның алғы шарты деп білемін. Кез келген қоғамға ой-өрісі дамыған дарынды жастар қажет. Сол үшін де әрбір пән мұғалімінің негізгі міндеті – дарынды да талантты балаларды анықтап, үнемі тиянақты дәрежеде жұмыс жасап отыру абзал.

Талантты оқушылардың дарындылық қабілетін ашу, шығармашылық қабілетін ояту – күн тәртібіндегі маңызды мәселелердің бірі десек, жаңа оқу жылының басынан дарынды балалармен жұмыс жасап,олардың дарындылық қасиеттерін анықтайтын түрлі әдіс-тәсілдерді, тест арқылы, тренингтер арқылы, шығармашылық қабілеттері арқылы анықтау мұғалімнің міндеті.

Бүгінде оқушылардың интеллектуалды даму жүйесін қалыптастыру, арттыру мақсатындағы мұғалімнің жұмыс жасау принципі бірнеше бағытта жүзеге асырылады. Мәселен, қазіргі таңда уақытпен жарыса дамып келетін озық технологиялар – оқушылардың шығармашылығы мен талантын дамытудың тиімді құралдарының бірі болып табылады. Сондықтан, үнемі сабақ үстінде, қосымша жұмыс жүргізу барысында дарынды оқушылармен барынша коммуникативті ақпараттық-технологияларды пайдалана отырып жұмыс жүргізу аса қажет. Математика пәнінің мұғалімі ретінде айтсам, осы сабаққа қызығушылық танытатын мектеп оқушыларына үйірме жұмысында, факультативті сабақтарда олимпиадалар мен логикалық есептер мен тапсырмаларды үзбей орындатып отыру маңызды.

Жалпы бүгінгі педагогтың міндеті жеке тұлғаны рухани адамгершілік, ұлттық, жалпыадамзаттық құндылықтар жағынан дамыту үшін оның білім беру жолындағы өмірін мәдениетке ену үрдісі ретінде ұйымдастырып, оқушының әр даму кезеңінде әлеуметтік өмірдің мәнін түсінуге бағыттау қажет. Сабақ процесінде сыныптан тыс жұмыстарда оқушының білім көлемі меңгертіліп, мінез-құлық өмірге деген белсенділігі артып, рухани-адамгершілік дәрежесі біртіндеп дамиды.Сонда ғана жас ұрпақ болашақта өз ана тілін құрметтеп, өзін-өзі басқарып, қызмет көрсете алатын тәрбиелі, рухани-адамгершілігі таза, ең бастысы, бәсекеге қабілетті дарынды тұлға болып қалыптасады.

Камида ТУЛЕМЕТОВА,
М. Арын атындағы
№24 мамандандырылған
лицейінің
математика пәнінің мұғалімі.
ТАЛДЫҚОРҒАН ҚАЛАСЫ

EMITT-2023

ЕМІТТ ШЫҒЫС-ЖЕРОРТА ТЕҢІЗДІК ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТУРИЗМ ЖӘНЕ САЯХАТ ЖӘРМЕҢКЕСІ – ӘЛЕМДЕГІ ЕҢ ІРІ ТУРИСТІК КӨРМЕЛЕРДІҢ БІРІ. ЖЫЛ САЙЫН АТАЛҒАН ШАРАДА 400 МЫҢНАН АСТАМ САЛА ӨКІЛДЕРІ МЕН ТУРИСТЕР БАС ҚОСАДЫ.

СТАМБҰЛДАҒЫ ӘЛЕМДІК ТУРИЗМ ЖӘРМЕҢКЕСІ

Туризм мен саяхат саласының Жер шарындағы ең ірі курорттары мен туристік компаниялары жаңа мүмкіндіктер ұсынатын EMITT Түркия Туризм және мәдениет министрлігі, TOBB, Стамбұл қаласының әкімдігінің қолдауымен, ICA Group, TUROFED и TTYD серіктестігінде соңғы 25 жылдан бері ұйымдастырылып келеді.

Аталған шараға 110 елден 461 заңды тұлға, 35 600-ге жуық қатысушы, оның ішінде 200-ге жуық туроператор шақырылған. Жәрмеңкенің арқасында демалыс орындары, жазғы және қысқы туризм, медициналық туризм, сауықтыру туризмі, мейрамхана мен қонақжайлылық туризмі, гастрономиялық туризм, қонақүйлер мен туристік орталықтар, туроператорлар мен агенттіктер т.б. қатысады.

Нәзия ЖОЯМЕРГЕНҚЫЗЫ,
Түркітілдес журналистер қоры.

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛ

БҮГІНГІ ТАҢДА СОТ ЖҮЙЕСІНДЕ ДЕ МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДЕ ҚАРАЛАТЫН ІСТЕРДІҢ САНЫН АРТТЫРУ КӨЗДЕЛІП ОТЫРҒАНЫ БЕЛГІЛІ. ӘРБІР АЗАМАТ ӨЗІНІҢ ҚҰҚЫҒЫН ДҰРЫС ПАЙДАЛАНСА, СОТҚА ТҮСКЕН ІСТЕРДІҢ МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛДЕ ҚАРАЛУ ҮЛЕСІ ДЕ АРТАР ЕДІ.

ЖҮЙЕЛІ ЖҰМЫС ЖАЛҒАСЫН ТАПСА...

Өкінішке орай, бізде, көбіне сотқа дейінгі тергеп, тексеру кезінде істердің негізін орыс тілінде рәсімдейді де, сотқа келгенде істі сол тілде қарауға тура келеді. Өйткені, тергеушілер өздеріне ыңғайлы тілді таңдап алады да, тергеу барысын сол тілде жүргізеді. Мына бір мәселеге де назар аударуға болады, кез келген сот ғимаратына кірсеңіз азаматтарға қажетті ақпараттардың барлығы мемлекеттік тілде жазылғаны бірден көзге шалынады. Мәселен, Тіл туралы заңның 4-бабына сай шығыс және ішкі құжаттар мемлекеттік тілде тіркеліп, хат-хабар қазақ тілінде алмасылуда. Сонымен қатар, Жоғарғы Сот шешімдер мен үкімдерге, яғни, сот актілеріне қойылатын тілдік талаптарды күшейтті. Сот тіл заңдылықтарының сақталуына кепілдік беріп қана қоймай, мемлекеттік іс жүргізуді сапалық белеске көтеруге бағыт алып отыр. Оған барша сот қызметкерлері белсенді атсалысуда.

Қазіргі кезде Жоғарғы Сот судьялардан мемлекеттік тілге қатысты талап жыл сайын емес, күн сайын қатая беретіні және екі нәрсені: біріншіден мемлекеттік тілде сауатты сөйлей білуді, екіншіден, жаза білуді, сонымен қатар, қарапайымдылық қағидасын сақтаудың маңыздылығын алға тартып судьялардың өз шешімдерін шұбалаңқы сөйлемдермен емес, көпшілікке түсінікті, ұғыныңқты етіп жеткізуі қажеттігін талап етуде. Демек, тілді жөнсіз неғұрлым күрделендіріп, үстемелеген сайын құны кететінін жадымызда сақтағанымыз жөн. Ал, қазақтың сөздік қорының мол, тілінің шұрайлы, көркем екені күмсәнсіз. Тек соны өз мәнінде орынды қолдана білсек нұр үстіне нұр.Егер қос тарап дауына қатысты нақты және толық жауап алса, ал судья соны өз шешімінде түсінікті әрі қарапайым тілмен жеткізсе, азаматтар қабылданған шешімнің байыбына барып, тұжырымын тиянақты ұғынатын болса жоғарыға қарай шағымданулары да азаяры ғажап емес. Сайып келгенде, әрбір азамат, әрбір отбасы өздерінің Қазақстан мемлекетінің азаматы екенін жан-жүрегімен түсініп, болашақ ұрпаққа Отан алдында жауапты екенін ұғындырса, тіл мәдениетін көтеріп, оның ішінде өзге тілдерге көлеңке түсірмей, өз тіліміздің мәртебесін арттырып, қолдану аясын кеңейтуге әбден болады. Тіл мәселесі кезең-кезеңімен жүйелі шешіліп келеді. Қазақстанда тілді дамыту үшін барлық жағдай жасалынып жатыр. Енді істі ілгері бастыруымыз өзімізге тікелей байланысты. Тілге қатысты көп сөзден гөрі атқарылған айқын да нақты істерге көшкен дұрыс. Түйіндеп келгенде, мемлекет тарапынан атқарылып отырған жүйелі жұмыстар жұртшылық тарапынан жалғасын тапса іс нәтижелі болары хақ.

Гүлбаршын ЖЕКСЕМБІНОВА,
Қаратал аудандық сотының
судьясы.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ӘҢГІМЕ

Оянып өшкен үміт

Бір палатада бес әйел жатады. Аурулары әртүрлі болғанымен, бәрінің басын қосатын сараптамалары бір – қатерлі ісік аурулары.

Ауруханаға жаңадан түскендері, отадан кейінгілері, сәулемен емделіп жатқандары бар… әйтеуір көктемнің соңғы күндерін бірге өткізіп жатқан жайлары бар. Ұзын дәліздің екі қапталына орналасқан палаталардан төртінші палатаның бір ерекшелігі – ылғи көңілді күлкі, даурыға сөйлескен дауыстар естіліп жататын. Кейде, тіпті, өтіп бара жатқандар есікті ашып, уайымқайғысыз, қарқылдап күліп, әңгіме айтып отырғандарға, «осылар немен ауырып жатқандарын біле ме?» деп, таңғалып қарайтындар бар…

Дәрігерлер науқастарды еркелетіп ұстайды десе артық болмайды.

Отадан кейін сәулемен емделуге түскен Майгүл мен екі анарын алдырып тастаған, ал қазір омыртқасына метестаза беріп, емделіп жатқан Жайна бірден тіл табысып кетті. «Метестаза» деген сөзді естіп, тіксініп, шошып қалған Майгүл Жайнаның ширақ жүрісіне, айтқан әңгімесіне сүйсініп, тамақ жегеніне қарап, еті үйренгендей болып қалды.

Мұнды көздерін қадап, ерні томпайып, байыпты пікір айтатын Майгүлді Жайна жанындай жақсы көріп қалды. Аңқылдап, армандарын, шын сырын айтады.

– Майгүл, – деді Жайна бір күні екеуі оңаша қалғанда, көзі күлімдеп, – емдеп жүрген дәрігерім жақсы көретін сияқты мені.

– Қалай? – деді Майгүл көзі жарқ ете түсіп, – айтты ма?

– Жо-жоқ, ештеме деп айтқан жоқ! Бір күні маған «Сен менің тематикалық пациентім боласың. Егер палатада біреу ұнамаса, не жағдайың болмаса, бәрін маған айтып тұруыңа болады. Екеуміз сенің метестазаңмен күресеміз, – деді. – Ол еңкейіп тумбочкасынан бір құтыны алды. – Сен білесің бе, мына дәрі отыз үш мың теңге тұрады. Бір тананың құны… Мен үшін шетелден алдырды. Санаторийге барам десем де, бәріне көмектесіп жүр. Тіпті, бір рет «ақшам жоқ» деп едім, ақша да берді. Ұлымның жалақысы пәтерақы, оны-мұны төлеуден артылмайды. Ракпен ауырғандардың бәріне отадан кейін барлық ем-домын алған соң, мүгедектік зейнетақы тағайындайды. Бірақ тым аз… ештеңеге жетпейді. Қайта мына ауруханада дұрыс тамақ ішіп жүрмін. Жылда өту керек. Жұмысы көп сондай… Ал, Борис Николаевич «Сен ауруды жеңіп, жазылуың керек!» – дегенді күн аралатып айтады… «Палатадағы көршілерің ұнай ма?» деп, жиі сұрайды. Сен туралы айттым, «өте сүйкімді әйел» деп… «Саған кім ұнаса, сол адамды қасыңа жатқызамын!» деді ол. «Сені «тематическая больная» деп жаздырып қояйын ба?» – деді көзі жәудіреп… Көп жыл жауапты қызмет атқарған Майгүл бәрін түсіне қойды. «Сәулемен емдеу бөлімінің бастығы, жап-жас жігіт Борис Николаевич не кандидаттық, не докторлық жұмысын жазып, Жайнаның сырқатын әрі емдеп, әрі зерттеп жүр екен ғой… Ең бастысы, Жайна сол бір «махаббатқа» сеніп жүре беруі керек… жазылып кетсе, бұл адамзатқа жасалған жақсылық болар еді…» – деген ойлармен:

– Жоқ, Жайна, керегі жоқ! Сені емдеп шығарамын десе, Алла Тағаламның өзі жар болсын! Сен жап-жассың, ауруды жеңуге күшің жетеді, құлантаза жазылып кетуіңе мен де тілектеспін! Мен туралы ештеңе айтпай-ақ қой, жарай ма? – деді.

– Жарайды, онда, – деді Жайна.

Екеуі серуендеп келейік деп, ауруханаының ауласына шықты.

– Тәжірибе жасайтын егеуқұйрықтарды көресің бе? – деді Жайна. Олардың күлімсі иісі мұрнына келгендей болып, іштей жаратпай тұрса да, Жайнаның көңілін қимай:

– Жүр, көрейік! – деді.

Олар тордың ішінде жүр екен. Әртүрлі, біріне-бірі ұқсамайды. Біреуі үлкен, біреуі кішкентай, біреуі орташа. Түстері де әртүрлі: қараласы да, бірыңғай сұрлары да бар. Көздері жылтылдап, бұларға қарап қалды.

– Сен жоқта ылғи осы жерге келіп, қарап тұратынмын. Бізге қандай тамақ берсе, оларға да тура сондай тамақ береді. Бұлар да біз сияқты ауру, тура бізге салған дәрілерді, бізді емдеген сәулені осыларға да беріп жатыр… – деді Жайна күлімсіреп Майгүлге қарап. – Екі үлкен сұр егеуқұйрық бар еді, бір күн болды, көрінбей қалды… әй, өліп қалды-ау деймін, – деді ол тор ішіндегі егеуқұйрықтарды түгендеп. – Сойып жатыр ғой деймін. Жүр, көрейік, бізді кіргізеді, – деді.

– Жайна, таза ауада жүре тұрайықшы, – деді Майгүл.

– Жарайды, – деп Жайна келісе кетті.

Көрші палатада жататын екі әйел екі үлкен еменнің жуан діңгегін құшақтап, күбір-күбір етіп, беттерін басып тұр.

– «Өмір берші!» – деп, еменнен энергия аламыз деп, жылап, құшақтап тұр. Кеше екеуі ана көк шөптің үстінде «Жерден, көк шөптен энергия аламыз!» деп, аунап жатқан. Біз де құшақтаймыз ба? – деді Жайна.

– Қас қарайғанда шығайық, жарай ма? Ағаштан емес, өмірді Алладан сұрау керек шығар, – деді Майгүл жас досына жымия қарап. Сонымен екеуі біраз жүріп, ішке кірді. Палатадағылардың бәрі кешкі салқынмен ауруханаының алдындағы көгалға шығып кетіпті.

… Бір күні олар шай ішіп отырғанда, Қызылорданың тумасы Гауһар деген қыздың жағдайы күрт нашарлады. Майгүл орнынан ұшып тұрып, – «Дәрігер шақырайын!» – деп еді, Гауһар басын шайқап, – «Қазір басылады» – деді.

Қайтып орнына отырған Майгүлдің қолын тас қылып ұстап алып, бүкіл денесі күзгі жапырақтай қалтырап, діріл қақты. Біраздан кейін басылды.

Майгүл оны сүйемелдеп, төсегіне апарып жатқызып қойды.

Біраз жатқаннан кейін, қасына барып, – «Қалай болып қалдың?» – деген қыздарға Гауһар әңгімесін айтты.

– Осы кезге дейін бір жерім ауырып көрмеген адам едім, – деді Гауһар.

– Шешем қайтыс болып кетті. Әкем ертеректе дүние салған. Содан бері артымнан ерген іні-сіңлілерімнің оқуы, жағдайы, киім-кешегі, тойлары менің мойнымда. Солай жүріп, тұрмысқа да шықпай қалдым.

Кіші інім үйленетін болды. Бәрін ұйымдастырып, тойды ауылда өткізетін болдық. Бардық. Той жақсы өтті. Үйге қайтып келе жатқаным есімде… Одан әрі ештеңе білмеймін. Сөйтсем, есіктен кіріппін де, өзімді-өзім жұлып айғайлап, өмірімнің босқа өткенін айтып, тоқтамай, екі сағат жылаппын. Содан қалтырап, дірілдеп, айғайлай беріппін. Бауырларым сасқанынан «Жедел жәрдем» шақырыпты. Дәрігерлер келіп, тыныштандыратын дәрілер салып, жатқызып қойыпты. Содан тексерілсем, басымда ісік бар екен. Сонымен осы жерден бір-ақ шықтым. Ота жасайтын шығар… – деді.

Майгүл Гауһарға қарап: «Алла Тағалам не деген тартымды қылып жаратқан осы қызды» – деп ойлады. Тұрмысқа шықса, қандай әдемі балалары болатын еді… Шіркін-ай, ауырмағанда, әлі де кеш емес еді» деп ойлады.

Гауһар таңғы сағат алтыда тұрып, душқа түсіп келеді. Майгүл:

– Гауһар, өте ыстық суға түспе! Ісіктің ыстықтан ашыған нан сияқты өсіп кететінін білесің бе? – деді.

– Дәрігер айтқан. Бірақ сен айтқанда, басқаша әсер етеді екен, – деді күліп. Бір күні палатада екеуі қалғанда, Гауһар:

– Осы Жайна дәрігерге қылмаңдап, өзін біртүрлі ұстайды, білесің бе? – деді. Майгүл мырс ете түсті.

– Гауһар, ісік Жайнаның омыртқасына метестаза беріпті. Бұл сұмдық. Қайта бұл жастықтың буымен бой бермей жүр. Дәрігер Жайнаның ауруын бір жағы емдеп, бір жағы зерттеп, ғылыми еңбек жазып жатыр. Метестазаны тоқтататын ем тапса, ракпен ауырғандардың бәріне жақсы болар еді… «Тематическая больная» дегенді білесің бе? Оған барлық жағдайды жасайды, соған байланысты қамқорлығын да аямайды, сондықтан олардың қарым-қатынасын дұрыс түсінуіміз керек, – деді.

– Мен жаман ойлап қалып едім, – деді ол езу тартып.

– Жайнаның қайта солай ойлағаны жақсы… өмір сүруге үміті оянады. Әбден жалғыздықтың азабын тартқан адам екеніне, сөйлескен сайын, араласқан сайын көзім анық жетіп келеді. Біреуге балаша еркелегісі келеді. Осы аз ғұмырында көп қиыншылықты басынан өткеріпті. Отыз жасында екі баламен жесір қалыпты. Тура полигонның түбіндегі ауылда тұрыпты… – деді Майгүл көзі жасаурап. Сол түні Жайнаның денсаулығы сыр берді. Түн ішінде орнынан атып тұрып, жылап жіберді. «Не болды?» деп палатадағылар тегіс оянды.

– Мен шыдай алмаймын! – деді ол айғайлап. – Тынысым тарылды. Төсектері қатар тұратын Айнашқа қарап, – Туалет емес қой бұл саған… Ертең дәрігерден противогаз сұраймын! – деді.

Әйелдер жағдайды бірден түсінді. Расында да, аузы күні бойы бір тын-байтын Айнаштың түн ішінде төсегінің айналасы зеңбірек атылғандай болып жататын. Әйелдер терезені ашып, желдетіп, Жайнаны жұбатып, жатып қалды. Ертесінде Жайнаның ыстығы көтеріліп, басын көтере алмады. Қан қысымы да күрт көтеріліп кетті. Борис Николаевич Майгүлді шақырып алып, «Не жағдай болды?» деп, сұрады. Жайнаның қалай оянғанын, қалай жылағанын тәптіштеп, қайта сұрады. Барлық жағдайға қаныққан соң, Айнашты басқа палатаға жатқызды. Бұл жағдайды естіген әйелдер:

– Бұларың не? Бәріміз бірдей ауырып, қу жанымыз үшін осында жүрміз ғой. Қой демедіңдер ме? – деп реніштерін білдірді.

– Жайна – дәрігердің ерекше көңіл бөліп, емдеп жүрген науқасы. Стресс, ыстығы көтерілу, қан қысымы дегеннің бәрі қазіргі емдомына қарсы әсерін тигізуі мүмкін. Екі анарын алып тастап, жиырма алты рет химия алған, енді метестазасын сәулемен емдеп жатыр. Егер осыдан жазылып кетсе, үлкен жетістік болады, сондықтан ештеңе айта алмаймыз, – деді Майгүл.

Сонымен олар тынышталғандай болды. Жайна басын көтеріп, тәуір болып қалды.

– Денсаулықтың құрығанын осындайдан білесің. Көрдің бе, кеше Айнашқа ренжіп едім, аяқ астынан жалпамнан түстім. Маған ренжуге, қатты қуануға, шаршауға, суық тигізуге,

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ыстыққа баруға болмайды. Сонда не болдым, Майгүл, айтшы! – деді ол көзі жасаурап.

– Жалғыз сен емес, бәріміз сол… қатерлі ісікпен ауырғанымызды білгендер бізге «бұл дүниелік» деп қарамайды. Уақытша жүрген байғұстар деп аяйды… расында да, «Вне зоны» тұрмыз ғой… Бізге орысша айтсақ, «голод, холод, покой» керек. Өте қатерлі дертпен арпалысып жатырмыз. Сондықтан өмір сүріп, осылай жүргенімізге шүкіршілік етуіміз керек, әрбір жарық күн біздің ең басты қуанышымыз болуы керек, Жайна! Алла Тағалам бізді осылай сынап жатыр, маңдайымызға жазылған жазудан асып кете алмаймыз ғой, не жазылса, сол болады, – деді Майгүл.

– Рас айтасың, – деді Жайна. – Күйеуім отыз жасында қайтыс болды. Біз ерте үйлендік. Үлкен ұлым жасқа толмай, екіншісін көтердім. Үйде мал көп болатын. Біздің Семейде қыс ұзақ болады. Қар қалың. Таңертең жұмысқа жиналып жатқанымда, Қуаныш трактормен шөп әкелемін деп жүрген. Жолжөнекей мен жұмыс істеп жатқан магазинге кіріп, жолығып кетті. Айтқаны: «Қал қалай? Кетіп барамын», – деді. Мен: «Аманесен барып кел!» – дедім… Сол соңғы сөзіміз болды…

Жұмыста болатынмын. Бригадир ағамыз бар еді, сол келіпті.

– Дүкенді жап, үйге жүр, шана даяр тұр, – дейді.

– Не болды, аға? Ел шулайды ғой, «дүкен жабық деп!» десем…

– Жүр, шуламайды, бол, тез! – деп қоймайды.

Үйге келсем, атам, енем аңырап отыр. Қуанышты оң жаққа салып қойып-ты… Шөп түсіріп жатқанда, құлап түсіпті. Жүрегі тоқтап қалыпты.

Сонымен екі баламен қалдым. Үлкенім мектеп бітірген соң, жиған-тергенімді алып, Алматыға тартып кеткенмін. Заман өзгеріп, аумалы-төкпелі кезең болып жатқанда, Алматыда тұратын әкпем екеуміз арзан үй таптық. Сатып алып, кірдік. Сол кісінің көмегімен бір фирмаға орналастым. Сөйтіп, артымнан аңдитын енемнен де, ауылдың өсегінен де құтылып, Алматылық болып, шыға келдім. Әкпемнің көйлектерін сұрап киіп аламын. Шашымды қидым, бояндым, сыландым, нағыз қалалық болып, шыға келдім.

…Онымен үлкен ұлым оқуға түсерде таныстым. «Біздің жақтың кісісі» деген соң, көмек сұрайын, жағдайымды айтып танысайын, ақша сұраса берейін деп, үйден қалған ақшаны да қалтама салып алғанмын.

Ол мені жылы қабылдады. Асықпай тыңдады.

– Балаларыңыздың осы факультетке түскенін қалайсыз ғой? – деді. Мен «иә» дегенше, орнынан тұрып, қасыма келді. Мені құшақтап, аймалай бастады. Бәрін күтсем де, осындай қылықты күтпеп едім… Одан бір жағымды иіссудың иісі аңқып тұрды. Елтігенім соншалық, басым айналды. Күйеуім кеткелі ер адамның ыстық құшағын ұмытқандай болып едім. Мен де есімді жоғалтқандай болдым. Міне, осылай жүріп, бала да оқуын бітірді. Екіншісі де сол оқуды бітірді. Үлкенін бір жерге жұмысқа да орналастырып берді. Екіншісі бітіргенде, ауруханаға түсіп қалып, бара алмадым, – деді ол түймесін шұқылап. Майгүл үн-түнсіз тыңдап отыр, бір уақытта:

– Содан араласып тұрдыңдар ма? – деді.

– Иә, ол кезде мынандай сотка жоқ. Жұмыстағы телефонға қоңырау шалатын, – деді Жайна.

– Отбасы туралы айтпады ма? Әйелі, балалары бар ма екен? – деді Майгүл.

– Ондай ештеме айтпайтын, – деді ол.

– Сонымен қалай кездесіп жүрдіңдер? – деді Майгүл.

– Ол жұмыс орнына сап ете түсіп, «бүгін кешке жолдасым екеуміз демалайық деп едік. Міне, мынау дачаның кілті. Бір көркем құрбың болса алып ал, анау ақиып бізге қарап отырмасын. Тамақ, ішім-жем – бәрін өзіміз алып барамыз» – дейтін. Өзіммен бірге жұмыс істейтін Тамара деген жалғызбасты әйелді ертіп алып барсақ, дача дегені – екі қабатты, әңгередей үй болып шығатын. «Адамдар қалай өмір сүруді біледі-ау!» деп, екеуміз таңғалатынбыз. Ол осындай «көңіл көтерулерден» соң кетерде, «ақшадан қысылып жүрсің бе?» деп, қалтама азынаулақ ақша салып қоятын.

Расында да, ондай жерде демалу керемет еді… – деп, ол үндемей қалды.

Сәулемен емделетін жер астына орналасқан бөлімге барып келген соң, тау қопарып, тас тасығандай болып, құры сүлдерің қалып, әрең шығасың.

Күнде қанның құрамын тексереді. Қаны азайып кетіп, біраз науқас ол жаққа бара алмай қалды. Әйтеуір Майгүл отадан кейін көп уақыт оңала алмай, әлсіреп, басын әрең көтергендей болып еді, сәулемен емдеу жаққан сияқты. Қанның құрамы дұрыс шығады.

Жайнаның осы емнің алдында жиырмадан аса химия алған кезде түсіп қалған шашы қазір шығып келе жатыр. Күнде айнаға қарап, Майгүлге еркелеп, басын еңкейтіп:

– Қарашы, шашым бұйраланып, қайта шығып келе жатқан сияқты, – дейді.

Майгүл оның басынан сипап:

– Иә, кішкене өссе, толқынданған әдемі шаш болайын деп тұр, – дейді еркелетіп, оның қыпқысқа шашын ұйпалап. – Шашың мөлдір қара ғой деймін, – дейді оған қарап.

– Иә, қалың болатын. Ара-арасынан кесіп тастайтынмын. Бір бұрым қылып өрсем, басымды кекжитіп, желкем тартып, ауырып кететін. Сосын екі анарым керемет үлкен болатын. Ол да алдыға тартып, арқамды ауыртып жіберетін. Көрдің бе, екеуінен де айырылдым,– деді көзі жасаурап, Майгүлге қарап.

– Құдайға шүкір, тірі жүрміз. Қайтесің соның бәрін ойлап. Қазір де әдемісің. Мөлдіреп тұрсың. Жап-жассың. Сыртыңнан қараған адам сені ракпен ауырады деп ойламайды. Протез бар екен ғой, соны салып аламыз, шұрқ етпе, досым, – деп, Майгүл орнынан тұрып, өз төсегіне барып отырды.

– Сенің шашың сарғыш қой деймін? – деді Жайна. – Осы емнен кейін химияға жіберсе, көресің, сыпырылып түседі. Бірінші рет түскенде, мен шок болғанмын, – деді күліп.

– Ә, мен шаш жағынан мақтана алмаймын. Қазір де сәуледен кейін түсіп жатыр. Осылай сап-сары, үлпілдеген шашпен дүниеге келіппін. Бір көрінбейтін жерімде қалым болыпты. Әкем «нысанды бала» деп, қарын шашымды алдырмай қойыпты. Содан он жетіге келгенде, шашымды тақырлап алып тастадым. Мынау содан кейінгі өскен шашым, – деді Майгүл.

– Бойжеткен кезде алдырыпсың. Неге алдырдың? – деді Жайна көзі дөңгеленіп.

– Иә, ол кезде мен бір училищеде оқитынмын. Шашым ұзын, жұқа… кесейін десем, үйдегілер «кеспе, әкең ауырып жүр. Жаман ырым бастама!» – деп, рұқсат бермей қойды. Ары ойланып, бері ойланып, «Олай болса, тәуекел…» дедім де, шашымды ұстарамен тақырлап, алдырып тастадым.

Үздік студентпін. Көп сөйлемейтінмін. Менен кейін орысы бар, қазағы бар – тоғыз қыз шашын осылай тақырлап алып тастады. Бізге сол кезде «Тақырбастар ордасы» деген атақ берген. Сол кезде кураторым «Бұның не? Саған еліктеп, қанша қыз шашын алдырып тастады. Сені үздік студент ретінде Прибалтика елдеріне саяхатқа жіберейік деп жүр едік. Енді қалай барасың?» – деп маған ренжіді.

Сол кезде әкемдей болып, көп қамқорлық жасаған, аса құрметтейтін ұстазымды ренжітіп алғаныма қатты қиналдым. Қиыншылығы болды, әрине, – деп, Майгүл есіне сол сәт түсіп, ойланып отырып қалды.

Жайна күліп:

– Қыздар келеке етті ме? – деді.

– Жоқ, ондай келекеге айналдыру, ондай-мұндай деген болмайтын…

Шашымды алдырған соң, үшінші курста кәдімгідей сабақ беріп, бір ай практикадан өтуіміз керек еді. Ауылдағылар көрмесін деп, бір алыс ауылға кеттім. Ол кезде жасанды шаш (парик) деген жоқ. Шашым шығып қалған. Қыздардың көбі шаштарын шөмеледей қылып үйіп, төбесіне жинап қоятын. Қазір болса, қысқа шашпен жүре беретін едім. Орамалды басып салып, жолға шықтым. Барсам, өңкей жастар. Институт бітірген жігіттер де баршылық екен. Бәрі бойдақ. Ауылдарына барған бізді қонаққа шақырады, би ұйымдастырады. Бәрі вальсті керемет билейді. Содан бір жігіт ұнағандай болды. Бірақ басым тоқырайып тұрған соң, сыр білдірмей кеттім. Содан әлгі оқуымды қызыл дипломмен бітіріп, КазГУ-ге түстім. Сол жылы әкем қайтыс болды. Сөйтсем, әлгі жігіт мені іздеп, ауылға барыпты. Үйге барып, көңіл айтыпты. Шешем марқұм әңгімесін айтып: «Майгүл үйдің үлкені болған соң, оқуын тастап, жұмыс істеймін деп жатыр», – деген ғой. Содан ол жігіт Алматыға мені іздеп келеді. Өзінше жұмысқа орналасып, маған үйленіп, шешеме көмектесіп, мені оқытпақшы болады. Бірақ кейін тоқырайып жүргенімді бетіме баса ма деп, жоламай кеттім.

– Ой, сол ма саған ұнағаны… Шын ғашық болсаң, қашпайтын едің ғой, – деп, Жайна сыңғырлай күлді.

– Соны айтсаңшы, – деді Майгүл де қостап.

Жайна мен Майгүл түстен кейін аулада қыдырып жүрген.

– Үлкен ұлым бір қызбен кездесіп жүр. Анада болашақ құдағиым бәліш пісіріп беріп жіберіпті. Ракпен ауырып жатқанымды біліп, «байғұс, өледі ғой…» деп ойлаған шығар, – деді.

– Қой, жаман ойлама, қайта қуанбайсың ба, келін түсіресің. Шайыңды болса да, қайнатып береді. Қасында қарайтын адамың болады, – деді Майгүл.

–Ана үйге қызығып жүрмесе болды ғой… Қазір үй алу Алматыда арман болды ғой, – деді Жайна, – менің түрім мынау. Әпкем Астанаға көшіп кеткен. Бұл жақта бізге қарайласатын адам жоқ. Мен кетсем, балалар жалғыз қалайын деп тұр, – деді Жайна.

– Алматыға сен ерте келіпсің. Үйіңді де арзанға алып қалыпсың. Балаларыңды оқуға түсіріп, үлкен жұмыс жасапсың. Неге тұрмысқа шықпадың? Түр десе түрің бар, сұлу әйелсің, – деді Майгүл Жайнаға қарап.

– Ә-әй, – деді тыжырынып Жайна, – ешкім «қосылайық, үй болайық!» деп айтпады. Көңіл көтеріп, ішіп-жеп, жатып кетушілер көп болды. Мен де күткенмін бір адамды, бірақ кездеспеді.

– Ал, анау балаларыңды оқытқан адам ше? Ол не болды? – деді Майгүл.

– Ол… айтып отырмын ғой, бір жолдасы екеуі келіп, анда-санда көңіл көтеріп кететін деп. Ондай кезде мені оп-оңай іздеп, тауып ала қоятын.

Оған мен көп алаңдадым, ылғи күтетінмін. Бірақ ол аяқ астынан қалай сап ете түссе, солай жоқ болып кететін. Сол екі ұлды жеткізем деп, күнкөрістің қамымен жүріп, талай іске тәуекел еттім. Ақыры осы ауруға тап болдым. Ауырғалы бері ана мұғалім хабарласпады. Баламнан «ауырып қалдым!» деп, хат жазып беріп жібергенмін. Ол апарып беріпті. Хатты алып, үнсіз оқыпты да, «Жиналысқа бара жатырмын, кешірерсің!» деп, асығыс кетіп қалыпты. Телефонына хабарлассам, бәрі өзгеріп кеткен, таба алмадым, – деді.

– М-м-м-м, сенің үйіңді білуші ме еді? – деді Майгүл.

– Білетін, – деді Жайна қара көзі жарқ етіп.

– Дем алғандарыңда ол неге ана жолдасын ертіп келеді? Қалай көңіл көтеруші едіңдер, айтып берші маған? – деді Майгүл.

Ол жүзіне қызыл арай лып етіп шыға қалып, біраз отырды да:

– Айтайын, – деді. – Төрт адам кездескенде, дастарханды қайыстырып, тамаққа толтырып қоятын. Содан музыка қойып, билейміз, ішеміз… Олар қыза-қыза келе:

– Шешініп отырайық! Кімнен ұяламыз? Сендердің аппақ тәндеріңді көріп отырайық, – деп, ұсыныс жасады.

Тамара бірден арғымақтай жараған денесін жарқыратып, киімдерін лақтырып тастады. Мен тартынып едім, ақыры көндірді. Мені шешіндіріп тұрып, жолдасына:

– Міне, көр, сұлулық қалай болатынын! Нағыз Мадоннаның өзі! – деді мені шыр көбелек айналдырып. Ол кезде менің, расында да, құлын мүшем бұзылмаған кезім. Он екі мүшем сау, қазіргідей кеудем тап-тақыр, айдала емес, бәрі орнында, мөлдіреп тұрған кезім еді. Содан мен де үйрендім осындай көңіл көтерулерге. Бір күні ол аяқ астынан тағы нашарлады. Алдында кіші ұлы келген. Бала Майгүлге қызулау сияқты көрінді. Жайна оны әрең кетірген сияқты. Даладан өңі қашып кірген Жайна сұлқ жатып қалды. Түнге таман қан қысымы жоғарлап, ыстығы көтерілді. Борис Николаевич Майгүлден «не болды?» деп сұрады.

– Баласы келген, не болғанын білмедім, – деді Майгүл.

Жайнаның жағдайының күрт нашарлап, жатып қалатынына қарап, Майгүл ой түйді. Өмір болған соң, бәрі болады: қуаныш та, реніш те…

Бірақ Жайна ештемені көтере алмайды, кез келген уақытта мына метестазаның құрбаны болып кетуі әбден мүмкін екеніне анық көзі жетті.

Бір күні Жайна Майгүлге:

– Менің жағдайымды көріп жүрсің ғой. Жағдайым тұрақты емес. Екі ұлым қалып барады. Арқа сүйер ешкімі жоқ.

Ел жақта да ешкім қалмады. Көбі елуге жетпей, бақиға аттанып кетті. Мені түсінетін жалғыз адам – сен сияқтысың. Көбі мені басқаша қабылдайды, білемін. Сен келгелі, сенімен сөйлесіп, әлі өмір сүретініме сеніп, өзімді басқаша сезініп жүрмін. Саған әбден бауыр басып қалыппын.

Қырық грей сәуле алған соң, шығасың. Сол ең жоғарғысы, мен білсем. Бір ай демалған соң, химия-терапияға жібереді. Сенің жағдайың қалай болады, бір Құдай біледі. Көбі химияны көтере алмайды. Сосын көремін бе, көрмеймін бе, білмеймін. Сондықтан сен барда бір нәрсенің анығын білейін деп едім,– деді ол совет кезіндегі елдің қолына әрең түсетін, кремплин костюмінің түймесін шұқылап. Киімі өзіне жарасып тұрғанымен, қазір ондай киімді ешкім кимейтін еді.

– Иә, не айтайын деп едің? – деді Майгүл ақырын.

– Қанша өмірім қалғанын білмеймін? Анау мұғаліммен жолығып, мені аз да болса, сүйді ме екен, маған деген сезімі болды ма екен? Жоқ, әлде… – ол тамағына әлдене тұрып қалғандай, жұтынып, кеудесін ұстады, – соның анығын білейін деп едім. Екеуміз соны іздеп, барып келеміз бе? – деді.

Майгүл үнсіз отырып қалды. Жайна айтқан жоғары оқу орнында таныстары көп болатын. Себебі күйеуі сол институтты бітірген.

Жайна басында осы сөзді айтқанда, лап ете түсіп, «Барсақ, барып келейік!» деген. Айтарын айтса да, сол түні Жайнаның қатты ауырып қалғанына қарап, ойланды. «Жарайды, біз іздеп барайық, оны табайық. Ауырғалы бір ат ізін салмаған еркек… Бар ма сезім онда, жоқ па… Егер ол ауыр бір сөз айтып тастаса, сол жерден Жайна тірі шықпайды ғой!» – деген ой келді.

Жайна жаутаңдап қарай береді. Майгүл оның беті бері қараған соң:

– Екеуміз ақылдасайықшы, – деді. – Балаларыңды уайымдай берме! Екеуі де жоғары білімді. Үлкені жұмыс істеп жүр екен. Бастарында үйлері бар, пәтер жалдап жүрген жоқ. Қызбен жүріп жүр дейсің. Үй болып кетеді. Кішісі де жерде қалмайтын шығар. Астанадағы әкпең де оларды қараусыз қалдырмас. Қазақпыз ғой… Мені қинап тұрғаны – анау сен айтқан мұғалімді іздеп барғанымыз дұрыс па, жоқ па, соны білмей отырмын? Ол шын сүйсе, шын сезімі болса, сені жолдасының көзінше шешіндіріп, тәніңді бөтен адамға көрсетпес еді. Шын сүйген адам сүйіктісінің ай жүзіне біреу сұқтана қараса да, қызғанар еді. Онымен – нағыз айуандық, нағыз зинақорлық. «Мың бір түнді» көп оқыған бір әңгүдік болуы керек. Сонша жыл бірге ойнап-күлгендеріңде, не өзі туралы, не отбасы, не ішкі сезімі туралы ештеңе айтпағанын қалай түсінемісің?! Ауырып қалғаның туралы балаңнан хат жазып, беріп жіберіпсің. Неге бір рет іздеп келмейді? Өзің ойланшы! Ол сенің екі баланды оқуға түсіріп беріп, өзіне керегін сенен алды. Қазіргі тілмен айтсақ, бартер жасаған. Нағыз саудагер ол. Саудагердің ішіндегі нағыз – сутенері… Сутенерлардың ішіндегі нағыз – зинақоры ол! Сондықтан он жаққа барғаныңды қоштамай отырмын! Алтын басыңды қор қылып, оны іздеп, бармайақ қой… Бір жағы қазіргі денсаулығың да жаныңды жаралайтын ауыртпалықты көтере алмайды. Алып жатқан еміміз де өте күрделі. Күнде-күнде таңертең қанымызды бекер тексермейді ғой… Күнде радиация деген аждаһаның аузына өзіміз барып түсіп жатырмыз. Тау қопарғандай болып, шаршап шығамыз, бекер емес қой…

Соған алаңдап, ешкімге мойын бұрмағаныңа ішім ашиды. Сендей сұлу әйелге адам жолығатын еді. Ана еркекті күткенсің ғой, – деді күйініп. – Босқа күтіп жүргенше, бұрынырақ барып, ашық сөйлеспедің бе? Ойыншыққа айналдырып жүрсе, быт-шытын шығармадың ба? Сонда ойыны осылатын еді… Жолыққанда-ақ, «ары қарата менің тағдырым не болады?» деп, сұрауың керек еді…

Жайна, ол сені сүймейді. Қазір сондай зинақор еркектер көбейіп кетті. Сенің басыңды қатырған соның біреуі, – деді.

Жайна көзі жасаурап отырып қалды.

Қырық грей сәуле алған соң, жағдайы жақсарып, жөтелі де басылып, Майгүл ауруханадан шықты. Балаларына айтып, палаталастарының әрқайсысына арнап сыйлық алған. Соларын таратып, әрқайсысының бетінен сүйіп, құшақтап:

– Бәріңді жақсы көремін! Бірақ адресімді де, телефон нөмірімді де ешқайсыңа бермеймін. Қатерлі ісік ауруымен ауыратын адамдар енді мен үшін жоқ! Сендермен сөйлессем, тек ауру туралы айтатынымды білемін. Сондықтан ешкіммен хабарласпаймын! Ренжімеңіздер! Алла Тағалам сіздерге жар болсын! Аман болыңдар! Көретін жарық күндерің көп болсын! Жазылып кетіңдер! – деді де көзінің жасын бір сығып алып, қолын бір бұлғап, палатадан шыға жөнелді…

Бір айдан кейін Майгүл химия алуға ауруханаға барғанда, Жайнаның қайтыс болғанын естіді. Қатты қиналыпты. Көзі жұмылғанша ауруханада жатыпты. Емдеп жүрген дәрігері Борис Николаевич жерлеуіне қатысып, балаларына көп көмек көрсетіпті.

Жанар ӘБДІШОВА
qazaqadebieti.kz сайтынан алынды.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ЗАКОН О БАНКРОТСТВЕ

О ЧЕМ ЕЩЕ НУЖНО ЗНАТЬ КАЗАХСТАНЦАМ

С 3 марта в Казахстане действует закон о банкротстве. Закон не станет амнистией для казахстанцев и повлечет множество последствий для заемщиков, которые признают себя банкротами, сообщает Zakon.kz.

Закон «О восстановлении платежеспособности и банкротстве граждан Республики Казахстан» предполагает три процедуры: внесудебное банкротство, судебное банкротство и восстановление платежеспособности.

По информации Ассоциации финансистов Казахстана (АФК), в зависимости от характеристик просроченной задолженности и финансового состояния любой гражданин Казахстана имеет право воспользоваться одной из этих процедур. При этом любая из процедур будет начата только по инициативе заемщика.

В чем различия?

Для внесудебного банкротства основными критериями выступают размер просроченной задолженности не выше 1600 МРП (5,5 млн тенге), отсутствие имущества и доходов, а также кредитор — финансовая организация.

«Есть и дополнительные условия: отсутствие погашения задолженности в течение 12 последовательных месяцев и законченная процедура урегулирования задолженности с кредитором».

Первый заместитель председателя Совета АФК Ирина Кушнарева.

Если при аналогичных условиях размер задолженности превышает 1600 МРП, гражданин должен обратиться в суд для процедуры судебного банкротства. Она также применяется, если кредитор не является финансовой организацией или если у должника есть имущество и в некоторых других случаях. К слову, подать заявление на банкротство смогут граждане, чья просрочка по кредитам превышает 12 месяцев.

При применении первых двух процедур человек получает статус банкрота.

Третья опция — восстановление платежеспособности — может позволить должнику восстановить свою платежеспособность и погасить свой долг в срок до 5 лет, не становясь банкротом. Он имеет право обратиться в суд за судебной процедурой восстановления платежеспособности под контролем финансового управляющего.

Какие ограничения ждут банкротов?

Банкротство не только избавит заемщика от долгов, но и наложит на него массу обязательств. Так, обанкротившиеся граждане не смогут брать новые кредиты в течение 5 лет. А в течение трех лет будет проводиться мониторинг финансового состояния банкрота.

Ранее заместитель председателя Коми-тета государственных доходов Министерства финансов РК Кайрат Миятов также отмечал, что в течение трех лет после завершения банкротства на основе налоговой декларации и других источников информации будут выявлять должников, которые в период банкротства скрыли свое имущество от кредиторов и не погасили свои долги.

«В случае выявления таких фактов процедура банкротства будет отменяться и будут возобновляться все меры по взысканию в действующем порядке, т.е. гражданин становится обыкновенным должником».

Кайрат Миятов.

Важен и еще один момент — банкротству подлежат только долги. С банкротов не будут сняты обязательства по выплате алиментов, возмещению вреда, причиненного жизни или здоровью человека, и другие.

Для кого закон?

Как отмечает Ирина Кушнарева, в некоторых обстоятельствах банкротство — если не единственный, то наиболее предпочтительный путь для освобождения от обязательств. Во всех остальных случаях заемщику лучше воспользоваться другими мерами урегулирования задолженности.

«Хотелось бы ожидать, что перечис-ленными выше процедурами воспользуются те, кто в них действительно нуждается, понимает последствия применения процедуры банкротства, в том числе продажу имущества, последующий мониторинг финансового состояния уполномоченным органом и кредиторами, запрет на получение любых кредитов и публичный статус банкрота».

Ирина Кушнарева.

Она добавила, что граждане, которые не хотят «банкротиться», могут обратиться к кредиторам с предложением о реструктуризации, воспользоваться процедурой восстановления платежеспособности. Эксперт отмечает, что не следует действовать эмоционально или под влиянием третьих лиц, обещающих легкое безосновательное списание всех обязательств.

«Насколько нам известно, уже есть активные рассылки от недобросовестных лиц о возможности просто отказаться от исполнения своих обязательств, несмотря на предупреждения и разъяснения от регулирующих органов».

Ирина Кушнарева.

Что думают банкиры?

Выступая на CFO Summit 2023, председатель правления Халык Банк Умит Шаяхметова отметила, что предсказать, какой эффект будет от этого закона, пока сложно. Но опасения вызывают так называемые «помогайки» с предложениями по списанию долгов.

«Такого рода законодательные акты, с одной стороны, служат каким-то временным облегчением проблемным заемщикам, даже не проблемным, а тем, кто попытается себя под эту категорию поставить. Но они не понимают, что на будущее они себя ограничивают на новые заимствования».

Умит Шаяхметова.

Она уверена, что возникнет ситуация, при которой люди, объявившие себя банкротами, поднимут волну возмущений (поскольку не смогут в течение 5 лет взять кредит), и не исключено, что государство вновь пойдет им навстречу.

«У нас очень часто присутствуют иждивенческие настроения среди населения, а государство эти вещи иногда поддерживает».

Умит Шаяхметова.

Финансист Галим Хусаинов считает, что закон о банкротстве важный и нужный, но, принимая его, нужно было применять комплексный подход с учетом всех рисков и последствий.

«Мне кажется, на первом этапе нужно было его сделать очень жестким и сначала дать эту возможность тем, кому реально требуется списание. Потому что сейчас закон сделали достаточно лояльным».

Галим Хусаинов.

Финансист добавил, что ограничение по выдаче новых кредитов на 5 лет также не является новшеством. Он убежден, что для тех, кто пользуется данной программой, нужные более жесткие меры. Чтобы банкротство получали только те, кто по-настоящему в этом нуждается. И этот инструмент не стал лишь способом обойти обязательства перед БВУ.

«Банковская система устроена так, что если ты находишься на просрочке и был проблемным, то тебе в ближайшие 5 лет кредит и так не дадут, потому что так устроены риски».

Галим Хусаинов.

Сколько должников смогут обанкротиться?

В АФК сообщили, что согласно информации Минфина РК, заемщиков с просрочкой более 360 дней по состоянию на 1 июля 2022 года насчитывалось 886,8 тысячи человек, их них задолженность менее 1600 МРП имели 875 тысяч, или 99% заемщиков со средней суммой задолженности 430 тысяч тенге.

«Важно учесть, что задолженность неоднородна, сформирована за неопределенный период времени, поэтому указанная сумма является очень условной. По тем же данным МФ РК, по ипотечным займам, обеспеченным залогом, просрочку более 360 дней допустили 4,6 тыс. заемщиков. Также нужно отметить, что 738 тыс. человек имеют налоговую задолженность и 1,2 млн человек имели задолженность по коммунальным платежам».

Ирина Кушнарева.

Существует оценка, что ожидаемое число заявителей на судебное банкротство может составить около 30 тыс. человек. Но действительное количество заявителей покажет только время.

МИНФИН

СУД И ПАСПОРТ: МЕНЯЮТ СТАВКИ ГОСПОШЛИНЫ

Министерство финансов Казахстана опубликовало разъяснения сути некоторых изменений в Налоговый кодекс.

Как передает источник Sputnik, изменения, касающиеся юридически значимых действий, по данным пресс-службы комитета государственных доходов Казахстана, вступят в силу 21 мая текущего года и 1 января следующего.

Напомним, 20 марта глава государства подписал законы «О внесении изменений и дополнений в Кодекс Республики Казахстан “О налогах и других обязательных платежах в бюджет” (Налоговый кодекс) и Закон Республики Казахстан “О введении в действие Кодекса Республики Казахстан “О налогах и других обязательных платежах в бюджет” (Налоговый кодекс)”.

Документы, отметили в комитете госдоходов Минфина, «предусмотрены изменения налогового законодательства в части пересмотра некоторых ставок государственной пошлины за совершение юридически значимых действий».

Дела судебные

Например, установлен верхний предел суммы государственной пошлины в судах с исков имущественного характера:

для физических лиц — 1 процент от суммы иска, но не более 10 000 месячных расчетных показателей (МРП, 3 450 тенге);

для юридических лиц — 3 процента от суммы иска, но не более 20 000 МРП.

Кроме того, по-новому будут применять ставку по ходатайствам о пересмотре судебных актов в кассационном порядке — в зависимости от субъекта, подавшего обращение.

Эти изменения вводятся в действие с 21 мая 2023 года (по истечении шестидесяти календарных дней после дня его первого официального опубликования), напомнили в пресс-службе Комитета госдоходов.

Паспортный вопрос

Изменения в Налоговый кодекс, отметили в ведомстве, снизили ставки за выдачу паспорта гражданина Республики Казахстан (для детей до 16 лет) с 8 до 4 МРП.

Также установлены ставки за выдачу паспорта гражданина Республики Казахстан (за исключением детей до 16 лет) объемом:

36 страниц — 8 МРП;

48 страниц — 12 МРП.

Кроме этого, если человек больше двух раз потерял удостоверение личности гражданина Республики Казахстан, он будет платить 1 МРП госпошлины за очередную выдачу удостоверения.

Эти нормы, напомнили в КГД, начнут действовать с 1 января 2024 года.

Бейсенбі - Четверг, 13 сәуір

ҚАЗАҚСТАН

06.05 «Жәдігер»
06.25 «Ақпарат»
07.00 «Таңшолпан»
10.00, 13.00,15.00, 17.00, 20.00, 00.35 Ақпарат
10.10, 18.00 Т/х «Махаббат тұтқыны»
12.00, «Өмір көркем»
13.10 «Жат бауыр»
14.10 «Қызық екен»
15.10 «Тұлға»
16.10 телехикая «Айман-Шолпан»
17.15 Ауылдастар
20.35 «Ашық алаң»
22.30 «Бауырлар»
23.20 «1001 түн»
00.35 Көңіл толқыны
00.50 Футбол

ХАБАР

05.00 «Отпуск в сосновом лесу»
07.00 «Оян!»
10.00 В фокусе
10.30 Мультфильм
12.00 Үкім
14.00 «Айналайын»
15.00 Бегом за денгами
16.00 За витриной
18.00 Новости
18.15 Итоги
19.00 Қортынды жаңалықтар
19.15 Біздің мақсат
21.45 Келінжан
23.00 Ұйқым келмейді
00.00 Жеті қазына

АСТАНА

06.00 «Кішкентай келін»
07.00 М/с «Маша и медведь»
09.00, 18.00 «Поздний срок»
10.00 Қара шаңырақ
11.40 Ұлым
14.00, 00.00 Жаралы сезім
15.40,01.25 «Склифосовский»
18.00 Двойная жизнь
20.00 «Astana Times»
21.00 «Үміт үйі»
21.55 Т/х «Тағдыр талқысы»

ЕВРАЗИЯ

06.00«Ең алғашқы»
07.00, 03.50 «Паутина»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.00«Жить здорово»
10.50 «На самом деле»
11.35 Мужское/ женское
12.20 Серофима прекрасная
13.20 Татьянин день
14.10, 02.00 Новости
14.20, 02.05 Жаңалықтар
14.30 QOSLIKE
18.30, 03.05, Басты жаңалықтар
19.00, 02.20 «KOREMIZ»
20.00 Главные новости
20.35 Условный мент-3
00.00 Шпион
01.00 Брежнев

КТК

07.30 «Бәрі есімде»
08.00 Жала мен Жауыздық
09.30 «Было дело»
11.00 По ту сторону смерти-2
12.40 Холод
14.30 Дом чужих тайн
16.30, 02.10 «Екінші әйел»
17.50 Өткен күндер
19.30,03.50, 04.20 Кешкі жаңалықтар
20.00, 03.05 Астарлы ақиқат
21.00 Вечерние новости
21.30 «Дом чужих тайн»
23.40 «Холод»
01.20 Психология преступления
02.25 Астарлы ақиқат
03.10 Өткен күдер

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 М/ф «Татонка» 5, 6 серия
11.20 «Әсем әуен»
11.30 «Архивтегі ақиқат»
12.00 «Тэ Чжоён» телехикаясы
13.00 «Иман нұры»
13.30 «Талқы» /тікелей эфир/
14.15 «Әсем әуен»
14.30 «Бүгін»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.30 Жаңалықтар
15.45 «Әсем әуен»
16.00 Новости
16.30 Новости
16.50 «Тарихнама»
17.00 «Иман нұры»
17.30 «Әсем әуен»
18.00 «Сегодня»
18.40 Д/ф «Әлемнің мәдени байлықтары»
19.00 «Әсем әуен»
19.30 «Ел қамы»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Тэ Чжоён» телехикаясы 9-серия
23.00 «Талқы»
23.45 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

06.00, 02.30 Әзіл студио
06.30, 01.40, 04.30 Ватсап
07.00, 00.00 31 әзіл
08.00 Жапырақтар төгілгенде
09.00 Мультфильм
09.30 Мультфильм
10.30 Хэнкок
12.20 Х/ф Ангелы Чарли
15.00 Ангелы Чарли-2
17.00 Батл пар
18.10 Бладшот
20.00 Информбюро
21.00 Хеллбой: герой из пекла
23.20 Листопад
00.30 31 әзіл
01.00 «Анупама»
03.50 1001 әзіл
04.00 Bala Battlle
05.00 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 05.00 «Қуырдақ»
06.10,23.20 Т/х Ұлы дала жаңұясы
07.20 Т/х Тақиясыз періште
08.00 «Мезгілсіз сезім»
09.00 «Гадалка»
09.30 Стеклянная комната
13.30 Женский доктор
14.30 Қыздар ай
15.30 Жайна+
16.30 Идеальная семья
17.00 Семейные узы
22.00 Нағыз әке
23.00 Жалдамалы әйелдер
01.00 Жайдарман
02.10 «Тамаша 7 км»
03.00 Т/х «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

Жұма - Пятница, 14 сәуір

ҚАЗАҚСТАН

06.00, 03.25 Әнұран
06.05 «Жәдігер»
06.25, 10.00, 13.00, 17.00, 20.00, 00.30 «Ақпарат»
07.00 «Таңшолпан» Таңғы ақпараттық-сазды бағдарлама
10.10, 18.00 Т/х «Махаббат тұтқыны»
12.00 «Өмір көркем»
13.10 Т/х «Жат бауыр»
14.15 «Қызық екен...»
15.00, 01.55 «Гауһартас» мәдени -танымдық бағдарлама
16.05 Т/х «Айман/Шолпан»
17.15 «Тіршілік»
20.35 «Ашық алаң»
21.30 «Көңіл толқыны»
22.30 Т\Х «Бауырлар»
23.20 Серік Ибрагимовтың концерті
00.00 «Парасат майданы»
01.05 «Өмір көркем»
03.00 «Ауылдастар»

ХАБАР

05.00, 01.00 ҚР Әнұраны
05.00, 16.00 Сериал «За витриной»
07.00 Тікелей эфирде «Оян!»
10.00 «Менің өмірім»
10.30 «Мандай тер»
12.00, 20.00 Т/х «Үкім»
14.00 Тікелей эфирде «AinaLine»
15.00 «Бегом за деньгами»
18.00 «Новости»
18.15 Ток шоу. Итоги
19.00 «Қорытынды жаңалықтар»
19.15 Ток шоу. «Біздің мақсат»
21.45 «Қызық times»
22.45 Мегахит. «Спасительный рассвет»

АСТАНА

06.00 Т/х «Кішкентай келін»
07.00 Мультфильм «Маша и медведь»
09.00, 19.15 Сериал «Гульчатай»
10.00 «Қара шаңырақ»
12.00 «Ұлым» түрік телехикаясы
13.50 «Президент пәрмені»
14.00, 00.00 «Жаралы сезім», корей телехикаясы
15.35 «Жұрттың балалары»
15.50, 01.20 Сериал «Склифосовский»
18.10 Сериал «Двойная жизнь»
20.00 «Astanatimes
21.00 «Үміт үйі» түрік телехикаясы
21.55 «Тағдыр талқысы», үнді телехикаясы

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Ең алғашқы» бағдарламасы
07.00 «П@утина» бағдарламасы
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.00 «Жить здорово»
10.45 «На самом деле»
11.35 «Мужское/ Женское»
12.20 «Серафима прекрасная», Многосерийный фильм
13.20 «Татьянин день». Многосерийный фильм
14.10 «Новости»
14.20 «Жаңалықтар»
14.30 «Кослайк»
18.30 «Басты жаңалықтар»
19.00 «Koremiz» бағдарламасы
20.00 «Главные новости»
20.35 «Поле чудес»
21.50 «Я иду тебя искать». Многосерийный фильм
01.10 «Повара на колесах»
02.00 «Новости»
02.10 «Жаңалықтар»
02.20 «Koremiz» бағдарламасы
03.05 «Басты жаңалықтар»
03.30 «Ең алғашқы» бағдарламасы

КТК

07.00 ҚР Әнұраны
07.05 «Кешкі жаңалықтар»
07.30 «Бәрі есімде», корей телехикаясы.
08.00 «Жала мен жауыздық». Өзбек телехикаясы.
09.10 Вечерние новости
09.50»Было дело»
10.40 «По ту сторону смерти-2» остросюжетный детектив
12.40 «Холод» , остросюжетный детектив
14.30 «Дом чужих тайн» мелодрама (повтор)
16.30 «Екінші әйел» өзбек телехикаясы
17.40 «Өткен күндер», өзбек телехикаясы.
19.30 «Кешкі жаңалықтар»
20.00 «Дау-дамайсыз»
20.35 «КТК web»
21.00 Вечерние новости
21.40 «Должник» детективная драма
01.00 «По ту сторону смерти-2» остросюжетный детектив
01.50 «Дау-дамайсыз» (қайталау)
02.15 «КТК web»
02.35 «Өткен күндер» телехикая (қайталау)
03.50, 04.20 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 М/ф «Татонка» 7, 8 серия
11.20 «Әсем әуен»
11.30 «Ел қамы»
12.00 «Тэ Чжоён» телехикаясы
13.00 «Иман нұры»
13.30 «Әсем әуен»
14.30 «Сегодня» (Жетісу)
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.30 Жаңалықтар
15.45 «Әсем әуен»
16.00 Новости
16.30 Новости
16.50 «Тарихнама»
17.00 «Шашу»
17.50 «Жетісу жауһарлары»
18.00 «Бүгін» (Қонаев)
18.40 Д/ф «Әлемнің мәдени байлықтары»
19.00 «Әсем әуен»
19.30 «Ел мен жер»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Тэ Чжоён» телехикаясы 10-серия
23.00 Д/ф «Кең ауқымда»
23.30 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

05.58 Әнұран
06.00, 03.00 Әзіл студио
06.30, 02.20, 04.30 Whats up?
07.00 «Информбюро»
08.00 «Жапырақтар төгілгенде» түрік телехикаясы
09.00 Мультсериал «Команда мстители»
09.30 «Маша и медведь»
09.50 Х/ф «Ангелы Чарли-2»
12.10 Х/ф «Хеллбой: Герой из Пекла»
14.50 «Джуманджи»
17.00 Шоу «Batlle пар»
20.00 Информбюро
21.00 Х/ф «Охотник на монстров»
23.00 «Жапырақтар төгілгенде» түрік телехикаясы
00.00 «31 әзіл»
01.00 Сериал «Анупама»
03.50 «1001 әзіл»
04.00 « Bala Batlle»

7 КАНАЛ

06.00, 05.00 «Қуырдақ»
07.00, 00.00 Т/х «Ұлы дала жаңұясы»
07.30 Т/х «Тақиясыз періште»
08.00 Т/х «Мезгілсіз сезім»
09.00 Сериал «Ничто не случается дважды»
11.30 Сериал «Шторм»
12.40 Сериал «Женский доктор»
14.30 Ток-шоу «Қыздар-ай»
15.30 Т/х «Жайна+»
16.00 «Жұлдызды шаңырақта»
16.30, 00.30 Сериал «Идеальная семья»
17.00 Сериал «Семейные узы»
18.00 Жаңа кезең
18.20 Сериал «Месть на десерт»
22.00 Т/х «Нағыз әке»
23.00 Т/х «Жалдамалы әйелдер»
01.00 Жайдарман
01.50 «Тамаша 7 км»
02.40 Т/х «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

Сенбі - Суббота, 15 сәуір

ҚАЗАҚСТАН

06.00, 03.40 Әнұран
06.05 «Жәдігер»
06.30, 20.00, 02.35 «Ақпарат»
07.05 «Дәуір даналары» Деректі фильм
07.50 «Күй керуен»
08.20, 03.15 «Шаңырақ»
08.55 «Нартәуекел»
10.00,18.00 Т\х «Махаббат тұтқыны»
12.00 «Қазақстан дауысы. Балалар»
13.40 «Әзіл әлемі»
14.50 М/ф «Бэмби-2»
15.55 «Бүркіт пен Аишаның ән кеші»
17.35 «Өзекі»
20.30 «Ақорда»
20.40 «Қазақстан дауысы. Балалар»
22.30 Т\Х «Бауырлар»
23.30 «Титаник»
03.05 «Ақорда»

ХАБАР

05.00, 01.00 ҚР Әнұраны
05.00 «Жұлдызды жекпе-жек»
06.15 Концерт «Қара бала»
08.15 «Көмбе»
09.00 «Спорт Тайм»
09.30 «Киноман»
10.00 Мегахит. «Спасительный рассвет»
12.00 М/ф «Три богатыря»
13.30 «StartUp KZ»
14.00 «Дүлдүлдер дүбірі»
14.30 «Қызық times»
16.00 «Алғашқы»
17.00 «Маска»
19.00 «Cover show» Мейрамбек Бесбаевпен
21.00 «7 күн»
21.40 «Бұл осылай болған еді...»
22.15 Мегахит «Патруль: по законам улиц»

АСТАНА

06.00 Т/х «Кішкентай келін»
07.00 Мультфильм «Маша и медведь»
09.00 Сериал «Двойная жизнь»
12.20 Т/х «Қарлығаш ұя салғанда»
15.00 Тележоба «Ащы шындық»
17.00 «Шаншар»
20.00 «Сапар таймс» апталық-сараптамалық бағдарламасы
21.00 «Үміт үйі» түрік телехикаясы
21.55 «Тағдыр талқысы», үнді телехикаясы
00.00 «Жұлдызды жекпе-жек» жобасы
01.45 «Көру керек!»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Той БАЗАР»
07.40 «П@утина» бағдарламасы
08.30 «Поехали»
09.15 «Маша»
11.00 Многосерийний фильм «Таежный детектив»
14.30 «Qoslike» бағдарламасы
18.30 «Айна» бағдарламасы
19.00 «Две звезды. Отцы и дети» новый сезон
20.50 Многосерийний фильм «Почка»
21.45 Многосерийний фильм «Нарушение правил»
01.15 «Тайно Борго Ларичи»
02.50 «Картер» Телехикая
03.30 «Той база» бағдарламасы

КТК

07.00 ҚР Әнұраны
07.05 «Мәссаған»
07.30 «Бәрі есімде», корей телехикаясы
08.00 «Озат отбасы», ток-шоу
08.50 «КТК web» (қайталау)
09.20 «Вечерние новости»
10.00 «Юморина» шоу-программа
11.40 «Должник» детективная драма
15.10 «Махаббат серті» өзбек х\ф
17.20 «Нәресте назасы» өзбек х\ф
19.00 «Алдараспан»
21.00 «Директор по счастью» мелодрама
01.00 «По ту сторону смерти-2»
01.50 «Махаббат серті» өзбек х\ф
03.35, 04.20 «Озат отбасы»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық»
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 М/ф «Татонка» 9, 10 серия
11.20 «Әсем әуен»
11.30 «Ел мен жер»
12.00 «Тэ Чжоён» телехикаясы
13.00 «Алаш таңы»
13.30 «Шашу»
14.15 «Жетісу жауһарлары»
14.30 «Бүгін» (Қонаев)
15.00 «Айтыстың Айтақыны» 1-бөлім
17.00 «Шашу»
17.50 «Жетісу жауһарлары»
18.00 «Ділмар»
18.40 Д/ф «Әлемнің мәдени байлықтары»
19.00 «Безбен»
19.40 «Әсем әуен»
20.00 Қорытынды жаңалықтар (Алматы облысы)
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 Итоговые новости (Алматинская область)
21.30 Итоговые новости (Область Жетысу)
22.00 «Әсем әуен»
23.00 Д/ф «Кең ауқымда»
23.30 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Әнұраны
06.00 Әзіл студио
07.00 Тамаша live
08.00 «Күліп ALL»
08.30 «Маша и медведь»
09.30 Готовим с Адель
10.00 «Алдараспан»
12.00 «Охотник на монстров»
14.10 «Шерлок гномс»
15.50 Х/ф «Зверополис»
18.00 «Анчартед: на картах не значится»
20.20 «Хоббит: битва пяти воинств»
23.20 «Біздің шоу»
01.20 Whats up?
02.30 «31 әзіл»
03.00 Тамаша live
03.30 Әзіл студио
04.00 1001 әзіл
04.30 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 04.50 «Қуырдақ»
07.00, 02.40 «Келесі кім?»
08.30 «Құтты қонақ»
09.00 «Разговор со вкусом»
09.20 «Смеяться разрешается»
11.00 Сериал «Жена по обмену»
15.00 «Жұлдызды шаңырақта»
15.30 «Batlle сөз»
16.00 «Алдараспан»
17.10 Сериал «Забытая женщина»
21.00 Шоу «Маска», 4 сезон
00.20 Х/ф «Самый пьяный округ в мире»
02.10 «Жайдарман»
03.10 Т/х «Япырай»
04.00 «Жеңіп көр»

Жексенбі - Воскресенье, 16 сәуір

ҚАЗАҚСТАН

06.00, 03.00 Әнұран
06.05, 02.35 «Жәдігер»
06.30 Ақпарат
07.00, 01.50 «Күміс көмей»
07.35 «Зинһар»
08.20 «Ақсауыт»
08.40, 23.30 «Көңіл толқыны»
10.00, 18.00 «Махаббат тұтқыны»
12.00 «Қазақстан дауысы»
13.45 М/ф «Бэмби-2»
14.55 «Титаник»
20.00 «Апта»
20.50 «Гауһартас» мәдени-танымдық бағдарлама
22.30 Т/х «Бауырлар»
23.30 «Ұлыстың ұлы күні!»
00.40 «Апта»
01.30 Ақсауыт

ХАБАР

05.00, 01.00 Әнұран
05.00 «Жұлдызды жекпе-жек»
06.15 Концерт «Елге сәлем»
08.00 «Құнды құжаттар»
09.00 «Спорт әлемі»
09.30 «Культурный контекст»
10.00 Мегахит «Патруль по законам улиц»
12.00 М/ф «Урфин Джюс и его деревянные солдаты»
13.15 М/ф «Десять друзей кролика»
13.30 «Балақай»
14.15 «Әрекет»
14.45 «Cover show» Мейрамбек Бесбаевпен
16.30 «Жайдарман»
17.00 «Дүлдүлдер дүбірі»
17.30 «Маска»
19.30 «Мандай тер»
21.00 «7 күн»
21.40 «Отдел журналистских расследовний»
22.15 «Киноман»
22.45 Мегахит «Большая игра»

АСТАНА

06.00 Т/х «Кішкентай келін»
07.00 Мультфильм «Маша и медведь»
09.00 Сериал «Двойная жизнь»
11.20 «Жұлдызды жекпе-жек», жобасы
13.20 «Алдараспан»
17.40 Х/ф «Самоотверженная любовь»
21.00 «Үміт үйі», түрік телехикаясы
21.55 «Тағдыр талқысы»
00.00 Х/ф «Время первых»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Той БАЗАР»
08.00 «П@утина» бағдарламасы
08.50 «Воскресные беседы»
09.00 «Проуют»
09.50 «Удиви меня»
11.45 «Қаймақ»
12.15 «Найденыш-3»
15.35 «Нарушение правил»
19.00 «Добрый вечер, Казахстан!»
20.00 «Грани» Прямой эфир
21.00 Многосерийний фильм «Плохая дочь»
00.40 «Одна»
02.30 «П@утина» бағдарламасы
03.15 «Той базар» бағдарламасы

КТК

07.00 ҚР Әнұраны
07.05 «Бауыржан шоу»
08.00 «Озат отбасы» ток-шоу
09.00 «Смеяться разрешается»
11.00 «Директор по счастью» мелодрама
15.00 «Белгісіз қанышер» өзбек х/ф
18.30 «Махаббат әлемі» ән-шашу
21.00 «Портрет недели»
22.00 «Аға» казахстанское кино
23.40 «По ту сторону смерти-2», остросюжетный детектив
01.40 «Белгісіз қанышер» өзбек х/ф
03.10, 04.30 «Махаббат әлемі»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
09.00 Жаңалықтар (Алматы облысы)
09.30 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
10.00 Новости (Алматы облысы)
10.30 Новости (Жетісу облысы)
11.00 «Безбен»
11.40 «Әсем әуен»
12.00 Д/ф «Мен ежелгі мәдениет куәгерімін»
12.35 «Әсем әуен»
13.00 «Архивтегі ақиқат»
13.30 «Шашу»
14.15 «Жетісу жауһарлары»
14.30 «Ділмар»
15.00 «Айтыстың Айтақыны» 2-бөлім
17.00 «Қазақ үні»
17.30 «Әсем әуен»
18.00 «Жүрек сөзі»
18.40 Д/ф «Әлемнің мәдени байлықтары»
19.00 «Ұлт ұяты»
19.45 «Әсем әуен»
20.00 «ЭКО-рейд»
20.30 Апта /қаз/
21.30 Апта /рус/
22.20 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Әнұраны
06.00, 02.30 «Әзіл студио»
07.00, 05.30«Whats up?»
08.00, 00.30 «Тамаша лайф»
09.00 «Телебинго»
09.25 Готовим с Адель
10.00 М/с «Маша и медведь»
10.30 Х/ф «Шерлок Гномс»
12.10 Х/ф «Зверополис»
14.30 Х/ф «Анчартед: на картах не значится»
17.10 «Хоббит : битва пяти воинсв»
20.10 Х/ф «Люди в черном: Интернэшнл»
22.30 «Алдараспан»
04.00 «1001 әзіл»
04.30 «Ризамын»
05.00 «31 әзіл»

7 КАНАЛ

06.00, 05.00 «Қуырдақ»
06.50,01.20 «Жайдарман»
07.40 , 16.00 «Алдараспан»
08.30, 00.50 «Құтты қонақ»
09.00 «Измайловский парк»
11.30 Шоу «Маска»
15.00 Т/х «Қызықты weekend»
17.00 Сериал «Лабиринт»
21.00 Сериал «Черная вдова»
02.00 Келесі кім?
03.00 Т/х «Япырай»
03.30 «Жеңіп көр»

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ОҚУ ОРНЫ

БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНДЕГІ ҮЗДІК ҮЛГІ

АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНДА ОРЫН ТЕПКЕН ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ ЕЛІМІЗДЕГІ ЕҢ АЛҒАШҚЫ ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫ. НЕГІЗІ 1934 ЖЫЛЫ ҚАЛАНҒАН ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ УНИВЕРСИТЕТ ТҰРАҚТЫ ДАМЫП, БҮГІНДЕ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ БІЛІМ БЕРУДІҢ ҮЗДІК ҮЛГІСІ БОЛЫП ТАБЫЛАДЫ.

ҚазҰУ Қазақстандағы жетекші университеттердің бірі, сондай-ақ, ұлттық зерттеу университеті ретінде танылып келеді. Университет құрамында 16 факультет, 67 кафедра, 32 ғылыми-зерттеу институттары мен орталықтары, технопарк жұмыс істейді. Университетте жоғары кәсіптік білім берудің көп деңгейлі жүйесі бойынша 25 мыңнан астам студент пен магистранттар оқиды. Оқу орны әртүрлі салалардағы, соның ішінде ғылым, гуманитарлық, әлеуметтік ғылымдар және инженерия саласындағы бакалавриат және магистратура бағдарламаларының кең ауқымын ұсынады. Университеттің жетістігінің негізгі факторларының бірі – оның жоғары білікті оқытушылары мен зерттеушілері. Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің 4000-нан астам оқытушысы мен ғылыми қызметкерлері бар, олардың көпшілігі ғылым докторы дәрежесіне ие, өз салаларында танымал көшбасшылар болып табылады және халықаралық деңгейде белсенді ғылыми қызмет атқарады.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті бүкіл әлем бойынша 300-ден астам университетпен және зерттеу орталықтарымен серіктестік қарым-қатынаста. Бұл университет студенттері мен оқытушыларына халықаралық ғылыми жобаларға қатысуға, басқа елдердің әріптестерімен тәжірибе және білім алмасуға, сондай-ақ халықаралық конференциялар мен семинарларға қатысуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар оқу орны халықаралық ынтымақтастығымен дүние жүзіндегі университеттермен және ғылыми мекемелермен серіктестігімен танымал. Университет Азия және Тынық мұхиты аймағындағы университеттер қауымдастығы, Еуропалық университеттер қауымдастығы және Біріккен Ұлттар Ұйымының «Академиялық әсер» сияқты бірнеше халықаралық ұйымдардың мүшесі болып табылады. Оқу орнында әлемнің 80-нен астам елінен келген студенттер білім алуда. Ол дүние жүзіндегі көптеген университетпен, соның ішінде АҚШ, Еуропа және Азиядағы университеттермен серіктестік пен ынтымақтастық орнатқан. Соңғы жылдары ҚазҰУ инфрақұрылымы мен нысандарын, соның ішінде жаңа зертханаларды, ғылыми орталықтарды және студенттер резиденцияларын жаңартуға қомақты қаржы жұмсады.

Сондай-ақ біздің университетте студенттер мен зерттеушілерге заманауи жабдықтар мен технологиялармен жұмыс істеуге мүмкіндік беретін көптеген ғылыми орталық, зертханалар және инновациялық компаниялар бар. Біз инновациялық өнімдер мен қызметтерді құруға және коммерцияландыруға ықпал ете отырып, шығармашылық ойлауды қолдаймыз. Әлемнің түкпір-түкпірінен мәдениетаралық және зияткерлік қоғамдастықты қамтамасыз ете отырып, өз білімдері мен тәжірибелерімен бөлісетін студенттер мен оқытушыларды таба аласыз. Халықаралық ынтымақтастықты белсенді дамытамыз және халықаралық зерттеу жобаларына студенттер белсенді түрде қатыса алады. Бұдан бөлек, университет студенттерге мансаптық мақсаттары үшін де қолдау көрсетеді. Қазақстанның және әлемнің жетекші компаниялары мен ұйымдарында тағылымдамалар ұсынады, сондай-ақ халықаралық мүмкіндіктерге жол ашатын қос диплом бағдарламасына қатысу мүмкіндігі бар.

Қорыта айтқанда, Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті – бұл білім мен ғылым ғана емес, сонымен қатар студенттердің бай өмірі. Университетте студенттерге өз әлеуетін ашуға, пікірлес адамдарды табуға және әртүрлі қызығушылық салаларында дамуға мүмкіндік беретін көптеген клубтар, қауымдастықтар, студенттер ұйымдары мен спорт секциялары бар. ҚазҰУ – академиялық жетістіктері мен зерттеулері бойынша беделі жоғары Қазақстандағы және Орталық Азияның кең аймағында жетекші орын алатын, ғылыми-зерттеу жұмыстарына көп көңіл бөлетін және әртүрлі студенттік ұжымы бар жеке дара жоғары оқу орны деп нық айта аламыз.

Әлішер РАХМАТУЛЛА,
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Ақпараттық қауіпсіздік жүйелері
мамандығының
1 курс магистранты.

Аға оқытушы: А. ОРАЗБАЕВА.

ТУРИЗМ

Биылғы жылы Incentive Travel Excellence қоғамы (SITE) өзінің 2024 жылғы жаһандық конференциясын 2024 жылдың 26-29 ақпаны аралығында Стамбұлда өткізеді. Түркияда ынталандырушы туризмді дамыту бойынша қарқынды жұмыс жүргізетін SITE Türkiye ұйымдастырған конференция әлемнің түкпір-түкпірінен келген қатысушыларға Түркияны тану мүмкіндігін ұсынады.

СТАМБҰЛДА 2024 ЖЫЛЫ SITE ЖАҺАНДЫҚ КОНФЕРЕНЦИЯСЫ ӨТЕДІ

2024 жылдың ақпан айында Стамбұлда Жаһандық конференция өтеді, бұл Қоғамның 50 жылдық мерейтойының маңызды оқиғасы. SITE 2024 жаһандық конференциясы Стамбұлда әлемнің түкпір-түкпірінен туризм секторына тиесілі жүздеген мүдделі тараптардың басын қосады.

90 елде 2500-ден астам мүшесі бар және жарты ғасырлық тарихы бар SITE жетекші туризм қауымдастығы саналады. Салалық тәжірибесінің сандық нәтижелерін жаһандық бизнес әлемімен бөлісетін SITE-ның дүние жүзінде 27 жергілікті және аймақтық кеңселері бар; Түркия Еуропадағы қауымдастықтың серпінді серіктесіне айналуға қауқарлы.

SITE туризм саласына қатысы бар барлық тараптарға өзара тиімді байланыстар ұсына отырып, туризмді дамытуды көздейді. Желілік күш-жігер, онлайн ресурстар, оқыту және сертификаттау арқылы Ұйым өз мүшелеріне жаһандық және жергілікті деңгейде құндылық қосады.

Өнеркәсіп мамандары Стамбулды таниды.

Жаһандық конференция, SITE басты оқиғасы, жыл сайын саланың болашағын қалыптастыру және байланыстарды құру, сондай-ақ оқу, ашу және ынтымақтастық арналарын құру үшін бүкіл әлемдегі саяхат және ынталандырушы саяхат мамандарын біріктіреді. SITE жаһандық конференциясының қатысушылары бір бірімен танысуға және маңызды ақпараттарды дереккөз қайнарынан алуға мүмкіндігі бар. SITE-ге Америка Құрама Штаттары, Ұлыбритания, Канада, Ирландия, Франция, Швейцария, Испания, Мексика, Германия, Аргентина, Аруба, Австрия, Австралия, Багам аралдары, Бельгия, Бразилия, Кайман аралдары, Қытай, Хорватия, Коста-Рика, Чехия, Египет, Венгрия, Исландия, Үндістан, Израиль, Италия, Латвия, Нидерланды, Панама, Португалия, Шотландия, Сингапур, Словения, Тайвань, Таиланд, Түркия, Біріккен Араб Әмірліктері, Зимбабве және Жапония мүшелікке өткен.

2024 B2B шарасы келесі ақпан айында Түркияда алғаш рет өтеді. Түркияда туризмді дамыту бойынша белсенді жұмыс істеп жатқан SITE-Түркия ұйымы Стамбұлда ұйымдастыратын конференцияға 500-ден астам сала мамандары қатысады деп жоспарланып отыр. Үш күнге созылатын іс-шара конференциялар мен салалық секцияларға бөлінген. Сонымен қатар, SITE жаһандық конференциясы туризм мамандарына барлық уақыттағы әлемдегі ең жақсы 10 ынталандыру бағытының бірі болып табылатын Түркияны тануға мүмкіндік береді.

БІТІМГЕРШІЛІК

ТАТУЛАСУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ КӨП

Біздің қоғамда адамдардың бір-біріне мейіріммен қарауы сонау қазақ халқының әдет-ғұрпынан бастау алады. Қазақ қоғамының көзқарасына сай сот билігінің түпкі мақсаты – дауласушы жақтарды табыстыру, татуластыру болған. «Дау мұраты – біту» деген сөз содан қалса керек. Ренжіскенді татуластыру, кетіскенді бітістіру біздің ғұрпымызда бар дүние.

Сол бабаларымыздан мирас болған ұлттық құндылықты жаңғыртып, ел арасында көп насихат жүргізсек, халыққа игі істердің бірі болар деген мақсатпен қазіргі таңда сот процесіне дейінгі және соттағы бітімгершілікті ұйымдастыру және азаматтар арасындағы татулық пен берекені сақтауға негіз болу үшін бітімгершілік рәсімін кеңінен қолдану жүзеге асырылуда.

Елдегі татулық пен тұтастықтың түп тамыры әр шаңырақтағы тәлім-тәрбиеде жатыр. Медиацияны түймедей ғана мәселеден туындап жататын соттасулардың отты ошақтарына су бүркіп, саламатты ұрпақ бойына мейірім мен парасат, ізгілік пен ілтипат нұрын бойлатудағы идеологиялық күш. Болашағы біртұтас елдің барлық мемлекеттік және азаматтық қоғам институты қызметінің ең басты қағидаты – қоғамдық келісімді сақтау және нығайту.

Бітімгершілік – дауды шешудің озық әдісі болып табылады. Ұсақ-түйек келіспеушіліктердің бітімгершілікпен шешілуі, қиын істердің сапалы қаралуына ықпал етіп, азаматтардың уақытын үнемдеп, сот барысында орын алатын моральдық, материалдық қиындықтардан құтқарады. «Татуласу: сотқа дейін, сотта» тәсілімен дауды шешкен кезде сотқа қатысушылардың уақыты үнемделеді, татуласу келісімі бойынша кері қайтарылған қаражаттарды тараптар өз игілігіне жұмсай алады, тараптар өздерінің құқықтары мен татуласу рәсімдері бойынша заңды біліп, ең бастысы, медиатор-судья көмегімен тараптардың адамгершілік тұрғыда бір-бірін тыңдап, татуласуына мүмкіндік беріліп, өз ортасында құқықтық сауаттылықты арттыруға ықпал етеді. Сөйтіп, қоғамда дұрыс құқықтық сана-сезім қалыптасады.

Шәкірт КЕРІМТАЙ,
Талдықорған қалалық сотының бас маманы-сот отырысының хатшысы.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

БАЙҚАУ – ФЕСТИВАЛЬ

ҚАЗАҚ САХНАСЫНЫҢ САҢЛАҒЫ

Театр деген – бір тылсым, көздің жасындай мөлдір, нағыз хас сұлу өнер. Осы сымбатты өнердің биігіне шығып, өзіндік орнын қалыптастырып кеткен Бикен Римованың 100 жылдығына орай Жетісу облыстық филармониясында Жетісу облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы мен облыстық халық шығармашылығы орталығының ұйымдастыруымен «Бикен Римова – Қазақ сахнасының саңлағы» атты облыстық байқау-фестивалі басталды.

Сәуір айының төртінші жұлдызынан жетісіне дейін жалғасатын байқау-фестивальге қатысуға облыстағы 14 театрдың 12-сі өтінім білдірген. Фестивальдің алғашқы күнінде театр саласының кәсіби мамандары мен байқауды ұйымдастырушылар БАҚ өкілдеріне баспасөз конференциясын өткізіп, ұйымдастырылып отырған шараның мақсат, міндеттерімен таныстырды. Жетісу облыстық халық шығармашылығы орталығының директоры Арнұр С адықовтың айтуынша әр екі жыл сайын ұйымдастырылатын фестиваль биыл 6-шы мәрте өткізіліп отыр.

– Екі жыл сайын тұрақты түрде өткізіліп келетін фестивальдің мақсаты – халқымыздың мақтанышына айналған Бикен Римованың есімін, шығармашылығын жас ұрпақтың санасына сіңіру, рухына тағзым ету. Сонымен қатар қоғамдағы бүгінгі күннің өзекті мәселелеріне көңіл аудара отырып, қазіргі заманға сай драмалық шығармалардың жаңа формаларын табу болып отыр. Байқауда кәсіби емес халықтық театрлар да бақ сынайды. Олардың шығармашылық жұмыстары мен жобаларының жүзеге асуына жағдай жасап, барынша қолдау көрсетуге тырысамыз. Сонымен қатар болашақта әр ұжымға, жас драматургтерге және жаңадан құрылған әуесқой театр режиссерлеріне шеберлік сағаттарын өткізетін боламыз. Осылайша өңірдегі бір өнердің болсын мәртебесін көтеріп, актерлік құрамның сапасын жақсартпақпыз, – дейді Арнұр Садықов.

Фестивальдің ашылу салтанатында халқымыздың мақтанышына айналған Бикен Римованың есімі ұлықталып, жиналған жұртшылық сахна саңлағының рухына тағзым етті. Өз саласының үздігі болған шоқ жұлдыздың шығармашылығы мен өнердегі асқан шеберлігі жайында айтқан Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері Кендебай Темірбайұлы қатысушыларға сәттілік тіледі.

– «Егер қоғамның жаны жаралы болса, театр оны «бәрі жақсы болады» деген желеумен емдеуге тиісті емес, керісінше, сол жараны нұқып көрсетуі керек, қаттырақ айтсам, сол жарасына саусағын батыру керек. Ауырту керек. Сол кезде ғана театр көрермен алдындағы өз борышын өтейтіні анық» деп немістің танымал режиссері айтып кеткен болатын. Бізде бүгінгі фестивальге қатысушылардан осыны күтеміз. Театр бірсарындылықты көтермейтін өнер. Театр – көрерменімен театр. Көрерменнің көңілінен шығу керек. Сол себепті облыстың әр өңірінен келіп отырған шығармашылық ұжымдарға зор үміт артып отырмыз. Үш күнге созылатын осынау тартысты дода жоғары деңгейде өтеді деп сенемін. Жеңістен үміттеніп отырған барлық өнерпаздарға сәттілік серіктері болсын деймін, – деп қатысушыларға жылы лебізін білдірді.

Фестивальде әр өнер ұжымы өз репертуарларынан бір-бір қойылым көрсетеді. Оларға облыс көлеміндегі танымал театр саласының кәсіби мамандарынан құрылған әділқазы алқалары тең төрелік етіп, әділ бағаларын беретін болады. Сәуірдің 7 күні байқау қорытындысы шығып, фестивальдің арнайы жабылу салтанатында өнер бәйгесінде оза шапқан жеңімпаздар марапатталады.

Дүбірлі додаға қатысушы барлық театр өнерпаздарына сәттілік тілейміз.

А. СМАҒҰЛ.

«Дененде – сусыздық», - деді дәрігер бір күні.
Сонда ішімде қалай гүл өсіремін?
Арамшөптермен соншалық күресіп едім?!
Күресіп едім? Қандай күлкілі!

Олар арам шөп емес, адал шөп екен!
Айыра алмаппын соны мен.
Басыма бұлтты қондырсам ба екен
Көтеріп әкеп көлімен.

Қауласын шөптер, жауласын ішті,
Гүлдерді қайтем қолтума?!
Қайтемі несі?
Қарайған халық сол гүлді сұрап толқуда.

Апыр-ай енді, сусыздық менде,
Сусыздық дедім, сусыздық!
Алақай! Таптық!
Ақ парақ алып
Қызыл да жасыл гүл сыздық.

2D емес пе парақ дегенің,
Таппассың одан мың өлшем.
Сусыздықтан емес, өлермін бір күн
Суреттегі сол гүл өлсе!

***

Шын менхнатын сезінсек,
Құдайлық құдіреттің бір тамшысына ие
талантымызға қайта оралар ма едік?
Есихидедей отқа оранған күймедегі
Азап кешкен әйелдің бейнесін сала алар ма едік?
Прометейдей бұғауда жатып тірідей
Бүркіттің біз тұмсығына тоналар ма едік?
Қайдам?
Біздікі ет пен терінің арасындағы
Желік секілді бірдеңе,
Өрік секілді
Күн түспей тұрып, жел қақпай тұрып гүлдеген.

Шын мехнатын сезінсек,
Сизифтей таси алар ма едік тасты өрге,
Серт бере алар ма едік басқаға жарық беру үшін
Өзің жанып біткенше өшпеуге?
Қиындығы мың батпан болса да,
Қараорман жұрттан көшпеуге?
Қайдам?
Бекер алдаймыз.
Көтере алмаймыз оны біз.
Өйткені көнеден көшіп кеткенбіз,
Босып кеткенбіз.
Жанымызды жаңа дәуірде сүйретіп жүр тәніміз.

Сағыныш НАМАЗШАМОВА

ХАБАРЛАНДЫРУ

"Жетісу микс" ЖШС жұртшылықты 2023 жылғы 11 сәуірден 18 сәуірге дейін "қоршаған ортаны қорғау" бөлімі бойынша, "Жетісу микс" ЖШС Текелі қаласында, Жетісу облысында жария талқылаулар өткізу туралы хабардар етеді. "Жетісу микс" ЖШС бастамашысы Текелі қ., Қонаев к-сі, 38, БСН220540045022, тел 87778340771, e-mail: yelena_orlova -2021@internet.ru.әзірлеуші "Экология" ҒӨО ЖШС, Талдықорған, Шевченко, 140/13, бин990740003013 Тел. 87282 41-39-42. e-mail: ekolnpz@mail.ru. жоба материалдарымен сайтта танысуға болады: ecoportal.kz. Жетісу облысының Табиғи ресурстар басқармасы, тел. 8(7282) 32-92-67, 7su_expertiza@mail.ru, Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 26. ЖАО сайтына сілтеме https//www. gov. kz / memleket / entities / zhetysu-tadigat?lang=kz. ескерту мен ұсыныстар сайтта қабылданады: ecoportal.kz. "жарияланған тыңдаулар" айдарында және 7su_expertiza@mail.ru.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «Жетысу микс» информирует общественность о проведение публичных обсуждений с 11апреля по 18 апреля 2023г, по разделу «Охрана окружающей среды», ТОО «Жетысу микс» в г. Текели, области Жетысу. ИнициаторТОО «Жетысу микс» г. Текели, ул. Конаева, 38, БИН220540045022, тел 87778340771, e-mail: yelena_orlova -2021@internet.ru. Разработчик ТОО НПЦ «Экология», Талдыкорган, Шевченко, 140/13, БИН990740003013 тел.87282 41-39-42. e-mail: ekolnpz@mail.ru. Ознакомится с материалами проекта можно на сайте: ecoportal.kz. Управление природных ресурсов области Жетысу,Тел.8(7282) 32-92-67, 7su_expertiza@mail.ru, г.Талдыкорган, ул. Кабанбай батыра, 26. Ссылка на сайт МИО https//www.gov.kz/memleket/entities/zhetysu-tadigat?lang=ru. Замечание и предложения принимаются на сайте: ecoportal.kz. в рубрике "Опубликованные слушания" и 7su_expertiza@mail.ru.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел.: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

МОДЕРНИЗАЦИЯ

ОБШИРНО ВНЕДРЯЮТСЯ ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ

В отечественной судебной системе активно идут обширные процессы модернизации. Во-первых, произошли институциональные изменения, связанные с реализацией Плана нации «100 конкретных шагов». Во-вторых, казахстанская судебная система внедрила в свою работу более современные и открытые форматы взаимодействия с обществом. Речь идет о 100-процентном электронном суде. В современном информационном обществе принцип плюрализма и открытости предусматривает, взаимодействие судебной системы с обществом, при этом процесс информатизации правосудия, делает судебную систему более эффективной. В связи с этим, применение новых технологий должно рассматриваться как альтернативная форма организации осуществления правосудия, возможность граждан и непосредственных участников судебного процесса осуществлять предусмотренные законодательными актами права и обязанности. Так, к примеру, подача в суд документов в электронной форме, доступ к судебной информации, судебные извещения, онлайн участие в судебном заседанииоборот судебных документов.

В настоящее время внедрение цифровых разработок рассматривается как необходимое явление, но вместе с тем, это не замена классического правосудия и переход к постоянному осуществлению только в электронном виде, а возможность без физического присутствия участие в процессе, упрощение механизма доступа и обеспечения оперативности.Учитывая высокие темпы развития, приобретает важность автоматизация деятельности судебных органов, оптимизация и ускорение судебных процедур, для беспрепятственного доступа к правосудию и судебной информации.

Ведь, согласно Конституции Республики Казахстан правосудие осуществляется только судом, посредством установленных законом форм судопроизводства. Как известно судопроизводство - это осуществление судебными органами деятельности в соответствии с определенными процессуальными формами. Исходя из этого, в условиях цифровизации и детализации все больше внимания уделяется развитию информационных и коммуникационных технологий, в том числе и в судебной системе идут обширные процессы модернизации.

Вместе с тем, в процессе совершенствования системы правосудия в основу ставятся принципы правосудия, предусмотренные Конституцией Республики Казахстан, то есть принципы, обеспечивающие общие условия реализации прав и обязанностей участников процесса.

Данияр МОЛДАХМЕТОВ, главный специалист-секретарь судебного заседания Талдыкорганского специализированного межрайонного суда по административным правонарушениям.

ТОРГОВЛЯ

ПРАВИЛА ТОРГОВЛИ ИЗМЕНИЛИСЬ

Приказом Минторговли от 15 февраля 2023 года внесены изменения в некоторые документы, сообщает Zakon.kz.

В частности, в Правилах внутренней торговли уточняется, что при продаже товаров в торговых сетях и торговых рынках товары отечественного производства должны размещаться в визуально и физически доступных местах (на уровне глаз).

Если деятельность продавца связана с ведением разрешительного и уведомительного порядка, то информация о номере и сроке действия соответствующего документа должна быть размещена при входе в торговый объект или непосредственно на торговом месте, в удобном для ознакомления потребителя, а также об органе, ее выдавшем, на государственном и русском языках.

Также внесены изменения в Правила розничной торговли вне торговых мест путем сетевого маркетинга, общественных распространителей, продажи по почте и другими способами.

Так, уточняется, что оформление заказа производится на бумажном носителе в двух экземплярах или в электронной форме.

При оформлении на бумажном носителе первый экземпляр бланка заказа передается покупателю, второй сохраняется у продавца. Если произведена предварительная оплата, в бланке заказа делается специальная отметка.

При этом указывается, что изменения в заказ вносятся только по согласованию с покупателем. Об отсутствии какого-либо из заказанных товаров продавец информирует покупателя и предлагает ему соответствующую замену или возврат средств в случае проведенной оплаты.

При передаче заказа покупателю выдаются на бумажном носителе или в электронной форме накладная на отпуск товара, а при проведении оплаты наличным способом — чек контрольно-кассовой машины (товарный чек).

Приказ действует с 4 марта 2023 года.

МУДРЫЕ СОВЕТЫ

ЧТО ДЕЛАТЬ, ЕСЛИ ЖЕНА НЕДОВОЛЬНА ТВОИМ ЗАРАБОТКОМ

Известный имам Нурлан Байжигитулы ответил мужчинам, что делать с женой, которая не радуется их заработку, передает ИА «NewTimes.kz».

Имам набрал популярность на просторах интернета благодаря тому, что начал делиться своими знаниями в TikTok. По его словам, он пользуется социальными сетями, чтобы быть ближе к молодежи. Советы и назидания священнослужителя быстро приобрели авторитетное место среди пользователей.

Так, в одном из своих видео он ответил мужчине на вопрос: «Что делать с женой, которая недовольна моей зарплатой?».

«Ничего не надо делать. Женщины никогда не будут довольны. И что, нужно каждый раз ее бить, ругаться или разводиться?! Мужчины в этом не правы. Женщине никогда не будет достаточно. Женщины хотят дорогие вещи, бриллианты, норковые шубы. Такие запросы выдвигали и жены наших прадедов, и жены пророков. На то она и женщина. Она требует и говорит. Она может говорить все, что ей вздумается. Такая натура у женщин. Ты не заклеишь ей рот скотчем, а бить, пытаясь заставить ее замолчать, — грех. Бог создал их такими. А ты будь мужиком. Послушай и сделай выводы, а потом поцелуй ее и живи счастливо дальше», - ответил он.

Пользователи Сети в восторге от ответа имама. Казахстанки в комментариях пишут, что рады появлению адекватного и умного имама, защищающего женщин:

«Этот имам всегда защищает права женщин. Обожаю его», «Вот бы все слушали этого имама».

ДОСТИГЛИ ОПРЕДЕЛЕННОГО ПРОГРЕССА

● ГЕНДЕР

В Декларации тысячелетия Организации Объединенных Наций, которую подписало большинство стран мира, поощрение равенства мужчин и женщин, расширение прав и возможностей женщин определены в качестве основных целей развития человечества в третьем тысячелетии. В настоящее время во всем мире исторически сложившееся доминирование мужчин над женщинами претерпевает изменения. В промышленно развитых и социально ориентированных странах женщины практически достигли равенства с мужчинами в вопросах своих прав и возможностей. За годы независимости Казахстан также достиг определенного прогресса в области защиты прав и законных интересов мужчин и женщин.

За годы независимости Казахстан достиг определенного прогресса в реализации гендерной политики. Страной ратифицированы основополагающие международные акты – Пекинская платформа действий по улучшению положения женщин (1995 г.), Конвенция ООН о ликвидации всех форм дискриминации в отношении женщин (1998 г.), Конвенция о политических правах женщин (2000 г.), Конвенция о гражданстве замужней женщины (2000 г.), Конвенция МОТ о равном вознаграждении труда мужчин и женщин за труд равной ценности (2000 г.) и др. В вопросах реализации гендерной политики Казахстан тесно сотрудничает с рядом международных организаций: с ЮНИФЕМ, ОБСЕ, Международной организацией по миграции (МОМ), ЮСАИД, Британским Советом и ПРООН. Достижения Казахстана в сокращении гендерного неравенства отмечаются экспертами ОЭСР во главе с Пинар Гювен, политическим аналитиком Дирекции ОЭСР по вопросам государственного управления и территориального развития.

Если в эпоху индустриально-промышленного развития человеческого сообщества основной производственной силой были мужчины. В век электроники – предположительно большей ее частью будут женщины. Поэтому в этом направлении на сегодняшний день в Казахстане сложилась целая система институциональных механизмов, предназначенных для защиты прав женщин и повышения их статуса. Эти механизмы постоянно развиваются и совершенствуются, а их деятельность во всех сферах жизни становится все более действенной и эффективной.

Динара СИМИЛТАРОВА, ведущий специалист Талдыкорганского городского суда.

Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел: 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru

ЧЕМПИОНАТ

ЕЛ НАМЫСЫН КІМДЕР ҚОРҒАЙДЫ?

БАРША ЖАНКҮЙЕР ТАЯУ КҮНДЕРІ АСТАНАДАҒЫ ЖАҚСЫЛЫҚ ҮШКЕМПІРОВ АТЫНДАҒЫ ЖЕКПЕ-ЖЕК САРАЙЫНДА КҮРЕС ТҮРЛЕРІНЕН ШЫМЫЛДЫҒЫ ТҮРІЛЕТІН АЗИЯ ЧЕМПИОНАТЫН ТАҒАТСЫЗДАНА КҮТІП ОТЫР. АЛ СОЛ ДҮБІРЛІ ДОДАДА ҚАЗАҚСТАННЫҢ НАМЫСЫН КІМДЕР ҚОРҒАМАҚ? КҮНІ КЕШЕ ЕЛІМІЗДІҢ ҰЛТТЫҚ ҚҰРАМА КОМАНДАЛАРЫНЫҢ БАС БАПКЕРЛЕРІ ОСЫ ЖАУАПТЫ ЖАРЫСТА ҚАЙ ШӘКІРТТЕРІНЕ СЕНІМ АРТАТЫНДАРЫН ЖАРИЯ ЕТТІ.

Жарысты әдеттегідей грек-рим күресі шеберлері бастайды. Бас бапкер Серік Жұмашев, Аманғали Бекболатов (55 кило), Ернұр Фидахметов (60 кило), Мұхамедәли Мамұрбек (63 кило), Алмат Кебісбаев (67 кило), Ибрагим Магомадов (72 кило), Демеу Жадыраев (77 кило), Диас Қален (82 кило), Нұрсұлтан Тұрсынов (87 кило), Олжас Сырлыбай (97 кило) және Әлімхан Сыздықовқа (130 кило) сенім артып отыр. Бұл балуандардың барлығының да есімі спорт сүйер қауымға жақсы таныс. Солардың арасынан Кебісбаев пен Жадыраевты бөле-жара атауға болады. Алмат әлем чемпионатында бес рет жеңіс тұғырына көтерілсе, Демеу дәл сол жарыста бір мәрте жүлдегерлер қатарынан көрінді. Нұрсұлтан мен Әлімханның қоржынында Азия чемпионатының алтын медалі бар. Басқа да жігіттер құрлықтық деңгейдегі додаларда жүлде алған.

Жарысты одан кейін бұрымдылар жалғастырады. Әйелдер күресі командасының бас бапкер Қайрат Сағадиев Эллада Махяддинова (50 кило), Алтын Шағаева (53 кило), Марина Седнева (55 кило), Нилуфар Раимова (57 кило), Диана Каюмова (59 кило), Ирина Кузнецова (62 кило), Әлбина Қайыргелдинова (65 кило), Елена Шалыгина (68 кило), Жәмила Бақбергенова (72 кило) және Елмира Сыздықованы (76 кило) бозкілемге шығаруды жөн көрген екен. Бұл балуандар арасында да осалы жоқ. Елена – Бейжің Олимпиадасының қола жүлдегері, Азия ойындарының жеңімпазы, әлем чемпионатының үш дүркін жүлдегері, Елмира – Рио Олимпидасы мен Азияданың қола жүлдегері, Жәмила – әлем чемпионатының екі дүркін күміс жүлдегері. Сондай-ақ олар құрлық чемпионаттарында бір емес, бірнеше мәрте атой салды. Еркін күрестен ұлттық құраманың бас бапкері Мадияр Құрамысовтың таңдауы Рахат Қалжан (57 кило), Нұрболат Әбдуәлиев (61 кило), Мұхтар Санжар (65 кило), Санжар Досжанов (67 кило), Дархан Есенғали (74 кило), Болат Сақаев (79 кило), Азамат Дәулетбеков (86 кило), Ризабек Айтмұхан (92 кило), Бекзат Үркімбай (97 кило) және Юсуп Батырмұрзаевқа (125 кило) түсті. Осылардың арасынан Дәулетбеков дараланып тұр. Ол былтыр Белградта өткен әлем чемпионатында қола медальді мойнында жарқыратты. Азия чемпионатының толық жүлде жиынтығын иеленді. Бұл жолы да Азамат алдына жан салмауға тиіс. Алыптармен айқасып жүрген Юсуп осыдан үш жыл бұрын сары құрлықтың басты додасында дара шығып, 2021 жылы Токио Олимпиадасында бақ сынады. Болаттың былтыр Алматыда ұйымдастырылған Болат Тұрлыхановтың мемориалында отандастарымыздың арасынан жалғыз өзі бас жүлдені олжалағаны да есімізде. Қалған жігіттеріміз биыл Қазақстан Республикасының спартакиадасында өздерінің мықтылығын мойындатып, Астанадағы Азия чемпионатында өнер көрсетуге лайық екендерін дәлелдеді.

ТӨРТІНШІ ТУРДА ҰТЫЛДЫ

ШАХМАТ

Бұл күндері Үндістанның астанасы – Нью-Делиде шахматтан әйелдер арасындағы ФИДЕ Гран-при турнирі өтуде.

Әлемнің әр қиырынан келген 10 үздік ойыншының қатысуымен өтіп жатқан байрақты бәсекені Бибісара Асаубаева сәтті бастаған еді. Алғашқы турда ол жергілікті спортшы Рамешбабу Вайшалиден басым түссе, келесі кезеңде грузиялық Нино Батсиашвилиді ұтты. Осы екі жеңісінің арқасында қазақ қызы жарыс кестесінде көш бастады. Өкінішке қарай, одан кейінгі кездесуінде Бибісараның жолы болмады. Төртінші турда ол осы турнирде ең жоғары рейтингке ие Ресей шахматшысы Александра Горячкинаға есе жіберді. Қара фигурамен ойнаған Асаубаева 70-ші жүрісте өзінің жеңілгенін мойындауға мәжбүр болды.

Қазіргі кезде ресейлік Полина Шувалова мен қытайлық Чжу Цзинэр көш бастап келеді. Төрт кездесуден кейін олар 2,5 ұпайдан жинады. Александра Горячкина, Екатерина Лагно және Бибісара Асаубаева үшінші және бесінші орындарды өзара бөлісіп тұр. Бұл шахматшылар үш ойыннан өткізіп, екі ұпайды қоржынға салды.

ОЛИМПИАДА

АЛТЫ МЕМЛЕКЕТ ШЕТТЕТІЛУІ МҮМКІН

УКРАИНАДАҒЫ ЖАҒДАЙҒА БАЙЛАНЫСТЫ РЕСЕЙ МЕН БЕЛАРУСЬ СПОРТШЫЛАРЫ КӨПТЕГЕН БАЙРАҚТЫ БӘСЕКЕДЕН ШЕТТЕТІЛГЕНІ БЕЛГІЛІ. ТІПТЕН ОЛАР КЕЛЕСІ ЖЫЛЫ ПАРИЖДЕ АЛАУЫ ТҰТАНАТЫН ОЛИМПИЯДА ОЙЫНДАРЫНАН ДА ТЫС ҚАЛУЫ ӘБДЕН МҮМКІН. ӨЙТКЕНІ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ОЛИМПИАДА КОМИТЕТІ (ХОК) АТАЛҒАН МЕМЛЕКЕТ ӨКІЛДЕРІНЕН ЖАРЫСҚА БЕЙТАРАП КОМАНДА РЕТІНДЕ ҚАТЫСЫП, ХОК-ТЫҢ ТУЫ АСТЫНДА ӨНЕР КӨРСЕТУДІ ТАЛАП ЕТІП ОТЫР.

Ресей мен Беларусь бұл талапқа көне ме, әлде жоқ па, ол жағы әзірге белгісіз. Көнсе, осы екі мемлекеттің спортшылары жеңіске жеткен жағдайда олардың әнұраны шырқалып, байрақтары көкте желбіремейді. Ол кезде біз тек ХОК-тың туын ғана көреміз. Бірқатар мемлекет бұл талапты орынды деп есептеп, толықтай қолдап отыр. Кейбіреулері, тіптен, ресейлік және беларуссиялық спортшыларды төртжылдықтың басты додасынан мүлде шеттетуді талап етуде. Осы күрделі мәселенің қалай шешілетінін алдағы уақытта білетін боламыз.

Иә, «Спорт – саясаттан тыс» дегенімізбен, саясаттың бұл салаға тікелей ықпалы барына жоғарыдағы жағдай айқын дәлел. Ресей мен Беларусьтен бөлек, аталған ұйым Ауғанстан, Иран, Гватемала және Үндістанға да қатты шүйлігіп отыр. Оның да өзіндік себебі бар. Мәселен, ХОК ауған билігін әйелдер құқығын шектегені үшін айыптайды. 2021 жылға дейін олар спортпен еш алаңсыз айналысып келген еді. Бірақ «Талибан» қозғалысы қайта билікке келгеннен кейін қатаң шектеу қойылды. Егер бұл талап орындалмаса, нәзік жандылар ғана емес, олардың бапкерлері мен отбасы мүшелері де қуғын-сүргінге ұшырап, түрмеге тоғытылады.

Ирандағы жағдай да шамамен сондай. Иә, Парсы елінің қыздарына спортпен шұғылданып, түрлі жарысқа қатысуға рұқсат берілгені рас. Бірақ шектеу көп. Атап айтсақ, әйелдер бәсекеге тек хиджабпен шығулары керек. Жарыс кезінде де, одан кейін де оны шешуге болмайды. Футбол матчтарын көру үшін бұрымдылар стадионға келсе, таяққа жығылып, зорлық-зомбылыққа ұшырайды. Ол аз десеңіздер, балуандарға Израильдің өкілдерімен күш сынасуға әсте болмайды. Егер жарыс жолында қос мемлекет өкілдерінің жолдары қиысса, ирандықтар күреспей-ақ жеңісті қарсыласына бере салады. Әрине, бұл – нағыз абсурд! Сонымен қатар Ирандағы дүмпу кезінде бірнеше танымал спортшы нақақтан нақақ темір торға қамалса, кейбіреуі өлім жазасына кесілді. Осындай оқиғалардың салдарынан Парсы елінің азаматтары отанынан қашып, жат мемлекеттерден пана тапты. Қазіргі кезде кейбір спортшылар басқа елдердің туы астында табысты өнер көрсетіп жатыр.

ХОК Гватемаланы «Ұлттық Олимпиада комитетінің (ҰОК) төрағасын сайлау барысында «бармақ басты, көз қысты» әрекет орын алды» деп айыптап отыр. Осыдан біраз уақыт бұрын Херардо Рене Агирре Остманн аталған ұйымның басшысы болып сайланған еді. Алайда оның басты бәсекелесі, кезіндегі танымал футболшы Хорхе Александр Родас бұл шешіммен келіспей, құзырлы органдарға шағым айтты. Арбитраждық сот Родастың сайлауда жеңіске жеткенін жария етті. Бірақ Остманның жылы орнын босатқысы жоқ. Осы екі шенеуніктің текетіресінің кесірінен Гватемала спорты зардап шегіп отыр. Бұл күндері олар жарыстарға тусыз шығып жүр. Егер алдағы уақытта осы мәселе оң шешілмесе, онда жаза бұдан да қатаң болатыны анық.

«Даудың басы Дайрабайдың көк сиыры» демекші, былтыр Үндістанда жаңа спорт кодексі қабылданды. Бұл құжат ХОК-тың хартиясына сай болмады. Сонымен қатар жергілікті спортшылар мен осы салаға демеушілік көрсетіп жүрген ірі компаниялардың да көңілінен шықпады. Содан дау-дамай туындады. Алғашында оған үнділер аса мән бермеді. Дереу іске кіріскен ХОК бірқатар санкция енгізді. Сол кезде ғана сең қозғала бастады. Қазір аздаған ілгерілеу бар. Оның үстіне, биыл ХОК-тың кезекті конгресі Мумбайда өтеді. Міне, сол кезде барлық мәселе оң шешіледі деген ойдамыз.

Материалдар «egemen.kz» сайтынан алынды.

Алатау
Қабанбай батыр көшесі, 32
Тел. : 41-11-42, 41-11-70. Факс: 41-09-29.
E-mail: alatau_offset@mail. ru, www. alatau. kz@mail. ru

ҒИБРАТТЫ ӘҢГІМЕ

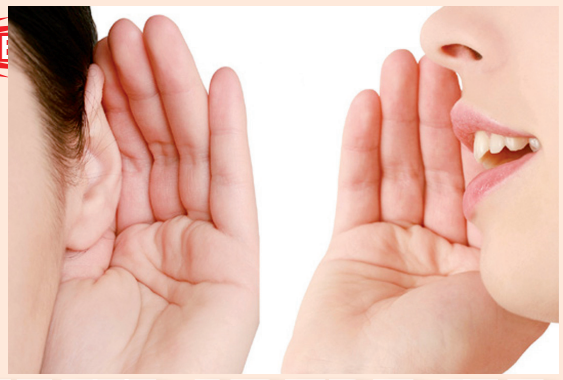

ЕКІ ҚЫЗДЫҢ ОРАЗАСЫ

Пайғамбарымыз бір күні сахабаларына ораза ұстауды бұйырып, артынша былай деп қатаң ескерту жасады:

– Мен рұқсат етпейінше кешке ешкім де ауыз ашпасын!

Елдің бәрі жаппай ауыз бекітіп, ораза ұстады. Кеш түскенде жеке-жеке келіп, ауыз ашуға рұқсат алып жатты. Дәл осы тұста бір кісі жақындап келіп:

– Уа, Расулаллаh! Екі қызым да күні бойы ораза ұстаған еді. Ұялғандықтан өздері келіп сізден рұқсат сұрай алмады. Рұқсат етсеңіз, оразаларын аяқтап, ауыздарын ашса жақсы болар еді, - деп өтініш білдірді. Алайда Пайғамбарымыз (с.ғ.с.) оған рұқсат бермеді. Әлгі кісі тағы екі рет келіп рұқсат сұрады. Үшінші рет келгенде Пайғамбарымыз (с.ғ.с.):

– Өкінішке орай, олар бүгін ораза ұстаған жоқ.. Күні бойы «кісі етін жеген» (әркімнің сыртынан өсек айтып, ғайбат сөйлеген) адам қайтіп ораза ұстасын?! Бар да оларға айт: егер ниет етіп ораза ұстағандары рас болса, дереу құсып асқазанындағының бәрін шығарсын, – деді.

Әлгі кісі қыздарына Пайғамбарымыздың айтқандарын айна қатесіз жеткізді. Олар пайғамбарымыздың бұйрығын дереу орындап, өздерін күштегенде кесек-кесек қан құсысты. Әлгі кісі келіп бұл жайды Пайғамбарымызға айтқанда, ол:

– Құдіреті күшті Аллаh тағалаға ант етейін, егер олар әлгі ұйыған қанды құсып тастамай, асқазанда сол күйі қалып кеткенде Тозақ отына отын болар еді, – деді.

Қасиетті айда тек тамақтан ғана емес, өсектен де, даттаудан де, ғайбаттаудан да тиылсақ сонда ғана ол нағыз ораза болмақ.

КЕРЕК КЕҢЕС

КҮНІНЕ 3 ҚҰРМА ЖЕУДІҢ ДЕНСАУЛЫҚҚА ПАЙДАСЫ ЗОР

Құрманың денсаулыққа пайдасы зор. Асқорыту, жүрек-тамыр жүйесі және ми жұмысын жақсартады. Бұл жайында медицина ғылымдарының докторы және диетолог Синтия Сасс Health порталына берген сұхбатында айта кетеді.

Маманның пікірі бойынша құрманың құрамында көптеген дәрумен, минерал (кальций, темір, магний, калий, мырыш, марганец) және табиғи антиоксиданттар бар. Олар қабынуға қарсы қасиетке ие және жұқпалы аурулармен күресуге көмектеседі.

Күніне 3 құрма жеген пайдалы. Асқазан-ішек жолдарының қалыпты жұмыс істеуіне зор сеп болады, - дейді Синтия Сасс.

Көптеген халықтарда құрма қасиетті тағам саналады. Жоғарыда маман айта кеткендей, бұл жемістің екі-үш данасының өзі ағзаға өте пайдалы. Күніне 3 құрма жеп қана ағзаны қажетті микроэлементтермен қамтамасыз етуге болады. Дәрігерлер тіпті тәтті әрі зиянды кәмпиттерді құрмамен алмастыруға кеңес береді.

Құрма – адамның асқа деген тәбетін жақсартып, жұмысқа деген қабілетін жақсартады. Жүрек ауруы түрлерінің алдын алады, холестеринді, қандағы қантты реттейді. Сонымен қатар Альцгеймер ауруы бар адамдар үшін пайдалы.

Құрма көздің көру қабілетін жақсартады(тіпті сәбізден де пайдалы). Себебі құрамында А дәруменінің мөлшері көп. Егер өзіңізді сергек әрі қуатты сезінгіңіз келсе құрма жеп тұрыңыз. Бар болғаны 3 құрма жесеңіз бір күнге жетерлік энергия аласыз.

Материал «massaget.kz» сайтынан алынды.

ӘЗІЛ-ШЫНЫ АРАЛАС

Өз еркің...

Қожекең бірде бояу шеберханасын ашады. Шеберханаға келіп-кетіп жатқандардың бірі Қожекеңді мұқатпақ болып:

– Қожеке, мына бір затты ешкім естімеген, ешкім көрмеген яғни, қара да емес, ақ та емес, көк те емес, қызыл да емес, сары да емес, жасыл да емес, қоңыр да емес, сұр да емес, бір түске бояп берші, – дейді.

Қожанасыр оның кекесінін түсіне қояды:

– Жарайды, айтқаның болсын, тастап кет.

– Қашан келейін? – дейді анау, қулығын асырдым деп мәз болып.

– Қашан келсең де өз еркің. Бірақ сен келетін күн дүйсенбі де, сейсенбі де, сәрсенбі де, бейсенбі де, жұма да, сенбі де, жексенбі де болмасын, – депті сонда Қожанасыр.

Үйге барып келдім...

Бір күні Қожанасыр досының үйіне қонаққа келіп, қайтайын деп жатқан кезде жаңбыр қатты құйып кетіпті.

Досы: Қожеке ,біздің үйде түней тұрсаңшы, жаңбырдың астында қаларсың. – деген ғой.

Қожекең келісіп, жаңбыр жауғанына қарап тұрайын дейді.

Досы үйіне кіріп кетіп, біраздан соң шықса Қожекең үсті басы су-су болып келіп тұр екен.

Досы: Қайда барып келдің ? - десе,

Кожанасыр: Үйге барып, бәйбішеме сенің үйінде түней тұратынымды айтып келдім, – депті.

Кімнің іші күйіп жатыр?

Қожанасыр бір танысының үйіне қонаққа барады. Үйдің иесі тұрып қалған нан мен бір табақ бал алып келеді. Қожанасыр қатқан нанға тісі өтпегеннен кейін, балды қасықпен алып жей бастайды. Оны көрген сараң үй иесінің көзі шыға жаздап:

– Ойбай, абайлаңыз! Бал нансыз желінетін болса адамның ішін күйдіріп жібереді, – дейді.

Қожанасыр балды жеп бітірген соң:

– Кімнің іші күйіп жатқанын бір құдай біледі, – деген екен.

Ағарған шаш

Баласы қайта-қайта бұзықтық жасап, мектепке шақырылған әкесі баласына қарап:

– Сен есейіп қалдың, енді ақылды бол балам! Сен еркелігінді көрсетіп, бұзықтық жасаған сайын шашым ағаруда. Әкеңе жаның ашыса, енді гәрі ақымақ болма балам, жарай ма?! – дейді. Сонда баласы:

– Бәсе, неге атамның шашы аппақ десем, атама жаныңыз ашымаған екен ғой, – деген екен.

«Bilim-all.kz» сайтынан алынды.

ӨНЕР

«МЕЙІРІМ» шығармашылық орталығының талантты балалары

Айдана ЕРЖАН

Айзере ЕРЖАН

Альбина ДӘУЛЕТ

Құрылтайшы "АЛМАТЫ-БОЛАШАҚ" АҚ

Баспахана директоры Бақберген ТҮКІБАЕВ

Бас редактор Айтақын БҰЛҒАҚОВ

Редакция алқасы:
Сарби ӘЙТЕНОВА – редактордың орынбасары
Айдана СМАҒҰЛ – тілші

Кезекші редактор: А. СМАҒҰЛ.

Алатау

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2007 жылғы 27 тамызда тіркеліп, № 8639-Г куәлігі берілген.

Газет аптасына бір рет, жұма күні шығады. Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді. Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.

Газет Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32 үйде "Алматы-Болашақ" АҚ филиалы "Офсет" баспаханасында басылады.

Редакция мекенжайы: 040000, Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32-үй, екінші қабат.

Телефондары: 8(7282) 41-11-70, 41-11-42;
E-mail: alatau_offset@mail. ru, www.alatau.kz@mail. ru
Сайты: alatau_gazeti

Газет 07.08.2000 жылдан бастап шығады.

Таралымы 2700
Тапсырыс № 421
Индекс 15534